

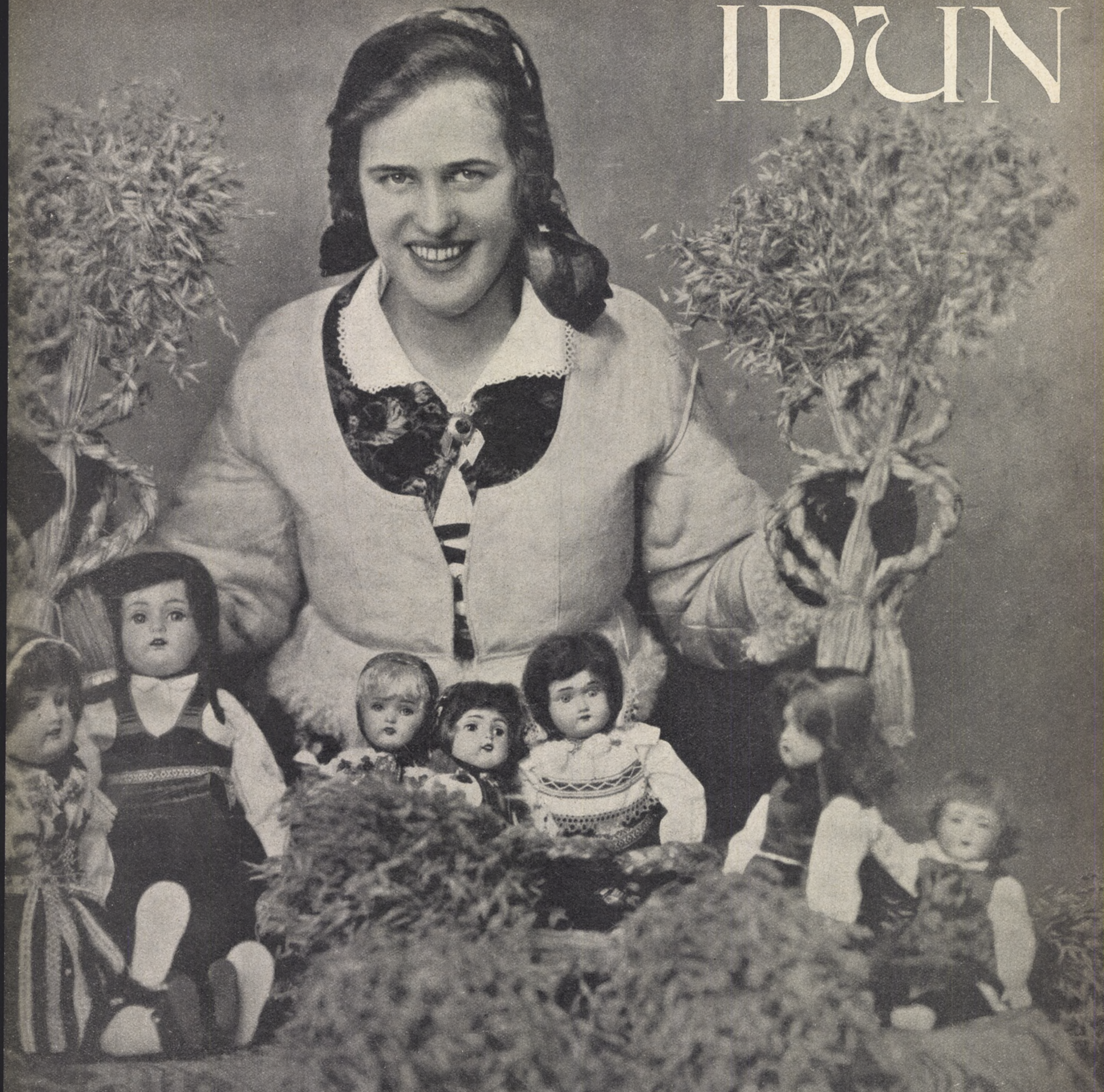

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

*I Skansens
julmarknad*

*JAEGER
Hovfoto.*

JULEN ÄR HÄR OCH LIKASÅ DE vanliga företeelserna vid denna tiden: ebb i kassan och flod på boklådskisten. Böckerna trängas med varann som kön till en boxningsmatch och tidningarnas bokanmälare slunga ur sig recensioner med en kul-sprutas snabbhet och även träffsäkerhet. (Protest från de författare som fått ovetta förstås). På mitt skrivbord står en bokstapel högre än Paul U. Bergströms nya skyskrapare. Jag tager en ur högen och finner Waldemar Swahns lilla volym om Beylon behaglig både till form och innehåll och med en mängd intressanta upplysningar till exempel om Nordstjärneorden, en utmärkelse, anmärker förf. som nu för tiden belönar lektorer för så och så många års hedrande skolsläp och t. o. m. anses böra fästas på bröstet av mer eller mindre aktningssvärda kapitalister som donera »kulturellt». På Gustaf den tredjes tid var den däremot så sällsynt och hedrande att den store Linné med stolthet vittnade om denna nåd »som i Sverige aldrig tillförene skett någon Doktor, Archiater eller Professor».

Tidsförhållandena skifta men det är märkligt att se hur nationallynnet blivit sig ganska likt sedan de dagarna då Fredrik den store i ett brev till sin syster drottning Lovisa Ulrika karakteriserade svenskarna: obeständige, lätt sinnige, i stånd att byta parti för den lägsta egen nytta, brinnande för egen fördel, därför uppoffrande de dyraste plikter. Slutklämmen låter ju som om den vore utformad i våra dagar på Allmänna valmansförbundets byrå.

En annan liten bok skildrar också nationalliten men lyckligtvis inte våra egna utan de mera östligt belägna ländernas. Och den som gör sura miner över förhållandena här hemma bör till hälsosam uppbyggelse studera Min dotters bröllopsresa till Kaukasien som boken heter vari greve Hugo Wachtmeister berättar om de äventyr hans måg med fru råkade ut för under en resa till Svartahavsländerna dit mannen begivit sig för att pröva affärsmöjligheterna där efter kriget. I Batum, ett stycke tvättakta Ryssland så utkant det än är, fick man se ett extrakt av allt vad det döende Ryssland haft att bjuda på: från furstar och generaler till musjiker och rövare, återspeglade hela samhällsskalan från lyxens tinnar till eländets ohysesfyllda smutspöl. Kvinnor och barn formligen krälade i den stora stadsparken och tillämpade det obehagliga tricket att kyssa fötterna på de förbipasserande. Första gången blir man naturligtvis förfärligt upprörd men när det upprepas i hundratal känns det så äckligt att man skulle vilja sparka från sig denna mänskliga ohyra.

I Konstantinopels parker går det inte lika ödmjukt till inte heller å de ofantliga cypressbevuxna kyrkogårdarna. I dagarna hade ett förlovat engelskt par fått en högst obehaglig erfarenhet av risken att förirra sig för långt in bland de romantiska grav-

vårdarna. Bäst de gingo där, förmodligen inte med ögonen för annat än varandra, sågo de sig omgivna av ett band rövare, som tog av dem rubb och stubb, tills de stodo där så nakna som de döda själva när de stiga upp till yttersta domen. Men det var inte evigheten som väntade de unga tu utan hotellet där man blev häpen att se en Adam med sin Eva göra sin sensationella entré i hotellvestibulen. Så går det till i våra dagars Konstantinopel. Inte underligt att förf. kallar staden en internationell rövarhåla. Det märks att inte Mustafa varit där nere på länge.

Den stackars på bara kroppen utplundrade missens förfärliga blygsel äger någon motsvarighet i de känslor som betogo svenskan när på en badinrättning i Tiflis en karl klev in i bastun för att vederbörligen borsta och knåda lilla frun. Protester tjänade ingenting till, där äro manliga badare för damerna en lika naturlig sak som baderskorna i våra herrbad. Sämt hör till rensans besvärligheter. Bland de ljuva minnena skulle en läckergom avgjort sätta i främsta rummet bekantskapen med en kaviar utan like i världen, en rom, stor som årtor och som vid pressning med gaffeln befanns innehålla äggula, alldeles som små ägg. Mums!

Rysslands angenäma sidor ha vi just inte provat varken förr eller nu, däremot äro våra ryska hemmaopor rätt beskäftiga i att härma dess obehagligheter och exponera förvridna speglar sådana där ni vet som finnas i marknadstälten och där man ser sina drag i de mest löjligt förvridna former. Där bli samhällets stormän så ynkligt små men skolpojkar växa till jättar och pionjärerna på kafé Vilan stöpa om Anna Maria Lenngrens Pojkarna sålunda:

Jag minns den ljuva Vilan
i Kilboms röda vär
där som vi svängde bilan
mot Frökens gråa hår.
Och knysta hon om läva
— i en resolution
hon kallad blev för häxa
tills hon bad om pardon.

Svenskarnas benägenhet att imitera utlänningarna ha alltså ryssarna fått bevitna men så illa är det ändå inte som man låtit en svensk filmdirektör på resa i U. S. A. påstå. Han säger nämligen i en intervju att »de amerikanska filmerna lära det svenska folket att tänka som amerikanerna». Naturligtvis har inte direktör Magnusson sagt så, han vet likaväl som vi att om de amerikanska dussinfilmerna överhuvud taget lära sin publik något så är det att tänka ingenting alls.

Gyllene ord.

Th. Storm, tolkad av Er. Blomberg: *Kvinnohand*.

Din hand, som håller fast min blick,
bär fina spår av hemlig smärta,
och därav att den sömlös låg
om natten mot ett plågat hjärta.

M. N—g.

Vad vi tänka om professor Henschen och hans klagan över att inte ha fått Nobelpriset är ju tydligt nog. I enlighet med det gamla ordspråket att eget beröm luktar som en parfymbutik anser sig också undertecknad berättigad att uttrycka sitt missnöje med att inte i år ha blivit tilldelad det litterära Nobelpriset. Och inte heller har man varit taktfull nog att ge mig det stora priset Coupe de France som för alltid förvärvats till Sverige tack vore det frikostiga inköpet av åtta hederslegioner, femton L' instruction publique och en hel grabbnäve Palmes academiques. Sämt kallas på modernt språk för mecenatskap. Härnäst jag tillhandlar mig ett dussin löskragar skall jag be att få till ledning för pressen antecknat att jag gör det uteslutande i egenskap av mecenat.

Apropå ordnar har generalkonsuln Fredrik Hagström med anledning av vad jag skrev i en föregående krönika bett få påpeka att dWet illustra sällskapet W 6 har nog så litterära och konstnärliga anor. Bland dess medlemmar förr i tiden ha nämligen funnits August Blanche, Rudolf Wall, Carl Larsson, Pelle Jansson, Victor Holmquist, Robert Thegerström, Ernst Wallmark, Emil Sjögren, John Börjeson, m. fl. Och vad Tor Hedberg beträffar blev han redan i vaggan invald i sällskapet av sin lyckliga fader Frans men han har visst inte varit där ännu så att det är ju på tiden att han recipierar om han skall hinna bli styrande mästare liksom pappan.

Jag slutar som jag börjar med att tala om böcker. Evert Taube fortsätter att slå på lyran och har givit ut en ny samling sånger däri han bl. a. kväder om sitt eget bröllop som föregåtts av en ansenlig mängd besvärligheter:

Har han pengar eller får han arva?
Är han skyldig? Har han kreditiv?
Fins det inte någon trasslig härva?
Har han inte fört ett dåligt liv?
Är han bara konstnär — kan man tänka!
Stackars flicka! Tar hon en så'n där!
Ja, så lät det när jag ville länka
mina öden vid den jag har kär.

Vid ryktet att skalden tänker bege sig på bröllopsresa utomlands bli hans björnar oroliga och skynda att i sista stund plocka åt sig:

Jag blev skrapad på mitt sista öre,
kom med nöd till kyrkan, fullbesatt.
Rörd och tjust jag gick — marskalkar före!
Jag fick Sångmöns sköna händer fatt.
Bröllopsmarschen ljud — lätt som en fjäder
kändes handen som jag höll i min.
Stolt och pank, i nya bröllopskläder
tågar jag i äktenskapet in!

Småler ej Bellman från sin himmel i vetenskap om att än är den svenska humorn icke död?

Celestin

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

DEN FÖRSTA "RIKTIGA" JULKLAPPEN

NÅGRA BEKANTA DAMER BERÄTTA ÖDEN OCH ÄVENTYR KRING SINA FÖRSTA HANDARBETADE JULKLAPPAR.

ETT HANDARBETE, DET VAR FÖRR i världen den så gott som enda »riktiga» julklapp en snäll familjeflicka kunde ge bort och det fordrades både flit och uppfinningsförmåga att hinna med ett sådant till far och mor, mostrar, farbröder och syskon. Men så var det också ett minne, som bevarades och gömdes och vars affektionsvärde alltid förblev sedan muddarnas eller antimakassernas skönhet förbleknat. Nu när de handarbetade julklapparnas antal starkt reducerats, kan det vara av intresse att höra, vilka julklappar, som några på olika områden bemärkta kvinnor erinra sig som sin första.

Den borttappade julklappen och en vacker lamphatt.

Fru Alice Tegnér svarar:

»Handarbete — annat än med notpennan och vid pianot — har just inte legat för min röst.

Det första arbete jag minns mig verkligen själv ha förfärdigat — utom ett sytt bokmärke till far och en träd pärlring till mor — var en natttröja i linnesöm med broderi kring hals och ärmar. Den eftermiddag (det kunde vara år 1872) då jag väntades hem från skolan med detta i nära ett år vända och vridna och omtalade underverk, satt mamma i reflexionspegeln och spejade uppåt gatan. »Moster Hanna» hade öppnat fönstret och lutade sig leende och förtröstansfull ut. Hon viftade åt mig. Jag viftade tillbaka, stolt och glad, och flög gatan fram. Men, o fasa, då jag kom in — var fanns min lilla natttröja? Jag hade tappat den! Och aldrig kom den till rätta.»

»Ett av mina tidigare barndomsminnen», berättar dr. Lydia Wahlström, »är den lamphatt, som jag vid fem års ålder förfärdigade som julklapp åt min far. Den syddes på sådan där stramalj i silverfärg, som var modern den tiden och broderades med korsstyg i blått. Jag hade just lärt mig hantera nål och tråd — läsa kunde jag däremot redan vid fyra år — och jag var inte litet stolt över resultatet av min flit, som också mottogs med mycken välvilja och förtjusning.»

Julklappen som aldrig blev färdig.

Glädjen över fullbordade julklappar har däremot sällan blivit Anna Sandström beskärd.

»Mitt första julklappsarbete», säger hon med förtjusande öppenhet hade nog den likheten med alla de följande, att den inte blev färdig till julafton utan måste lackas in och förses med vers och löfte om att i fullbordad form överlämnas på nyåret. Ett löfte, som dock tyvärr sällan infriades. Lampmattor och ljusstaksmattor av svart vaxduk, broderade med vita pärlor, hörde nog eljest till de första julklappar, jag gjorde, och vilka förtjänster de än måtte haft — estetiskt tilltalande fann jag dem aldrig själv.»

Ett handarbete har alltid varit en lika självskrivnen som välkommen julklapp, särskilt från unga flickor. Den första handarbetade julklappen är därför ett tidigt barndomsminne; hur den kunde variera framgår ur denna enquête.

Ett arbete som tillfredsställde både givare och mottagare var den julklapp grevinnan Brita Wachtmeister, född Barnekow, beskriver:

»Om ej mitt allra första, så ett av mina första handarbeten var en julklapp till min mor, ett slags trekantig relief, som för mig var höjden av konstverk. På scharlakansröd sammet fastsyddes ettergröna ekblad med glänsande silke, som överspanss med glittrande guldtråd, ett knogigt arbete för små barnafingrar isynnerhet för mina, som aldrig lyckades komma över »B.» i handarbetsbetyg. Att mitt första handarbete i årtal fick pryda en trefotad sykorg, var i mina ögon en naturlig upphöjelse för mästerverket, dock som åren gingo uppdagades för mig orsaken därtill vara mer en mors ömma förståelse än konstvärdet hos mitt första handarbete.»

Mycket nöjd var också fru Pauline Brunius efter vad hon själv berättar med den beigefärgade kragask hon broderade med rött silke i plattsöm och stjälksöm. »Den skänkte mig en verklig skönhetsglädje», säger hon, och allteftersom arbetet skred framåt, — det gick minsann inte så fort

och jag var ju bara 10 år — blev min iver och arbetsglädje allt större.»

Grevinnan Greta Gyldenstolpe förklarar visserligen, att hon aldrig sytt handarbeten till julklapp, hon ritade i stället hästar och hennes teckningar av sina favoriter voro säkert välkomna julklappar.

En julklapp dränkt i tårar.

»Min första handarbetade julklapp är förknippad med många tårar och gav mig en bitter livserfarenhet», berättar fru Julia Svedelius. »Jag hade tillsammans med min bror två kronor, som vi skulle köpa julklappar för — å, som vi drömde om hur mycket vi skulle ge bort till familj, tjänstfolk och lekkamrater! Jag skulle ge mamma ett slags broderad tyllhalsduk, som var modern på den tiden, och den skulle jag göra själv. Materialet skulle inköpas i Eskilstuna, när vår guvernant for dit en dag. Så långt var allt gott och väl. Men när guvernanten kom hem med tyll, silke och spetsar, befanns det att hela kalaset kostade — kr. 1:80. Det var alltså 20 öre kvar till alla de andra julklapparna — inte hade lilla femåriga jag någonsin tänkt på att pengarna inte skulle räcka till allt, som vi hade funderat ut. Då satte sig min bror och jag ner och storgråto. Så jag grät! Och aldrig kunde jag med någon riktig glädje se på den där tyllhalsduken sedan, när min mor använde den.»

Fru Brita Juhlin-Dannfelt berättar att hennes första julklapp bestod av ljusstaksdukar sydda med korsstyg på papper. Man fick lära sig att sy sådana, när man först kom i systarna Solvins småbarnsskola på Kommandörsgatan. Där blev oerhört mycket sytt, ty — »änglarna» hjälpte till. Så trodde åtminstone barnen, då de ibland om morgnarna hittade sina handarbeten nästan färdigsydda under natten. Senare fingo de klart för sig att de snälla lärarinnorna agerat änglar.

Ljusstaksdukar måtte ha varit lika vanliga som julklappar förr i världen som kuddar nu, ty fröken Elisabeth Thorman berättar också att hennes första julklapp var en ljusstaksmatta, fastän inte av så anspråkslöst material som papper. Hon minns mycket väl när hon som 6-åring av sin mamma lärdes att i en ram spanna ullgarn, över vilket sedan syddes, så att resultatet blev en mycket söt liten duk — åtminstone tyckte man det då.

Likaså tyckte man att stickade strumpeband var en mycket lämplig julklapp. Professorskan Ann Margret Holmgren kommer mycket väl ihåg att den första julklapp hon förfärdigade själv som liten flicka just var dylika strumpeband. De gjordes av ullgarn eller bomullsgarn i vackra färger, knötos om benet och användes av alla damer på den tiden.

Vår Opera har fått en ny och förtjusande Carmen, fru Gertrud Pålsson-Wettergren, som vann en välförtjänt framgång både musikaliskt och dramatiskt med sin nya roll. (Jäger, hovfoto.)

Med sjumilasteg
går Ahlrens
Skinn- & Läderbalsam
NOBLESS
i teten

NÄR KARL XV FISKADE SOTARE

»MAMSELLE WESTIN» BERÄTTAR SINA FLICKMINNEN.

DET VAR SOM ATT LYFTA PÅ ett förhänge till en förgången värld — denna stund hos professorskan Isæus. Allt var så gammalt och gediget, så lugnt och fridfullt och hemtrevligt. Det doftrika kaffet var inte här utkonkurrerat av något five o'clock thea, utan serverades på gammalt hederligt sätt med påtår och mycket gott dopp. Och det var vid påtåren, som professorskan började berätta om gamla da'r.

Professorskan Isæus' fader var byggmästare. Han hade av Staten på fyrtio år den holme, där numera kronprinsessan Margaretas grav ligger. Vid köpet lär byggmästaren Westin frågat Karl XV, om det var gott fiskevatten runt om holmen.

— Ja, jag fick upp en sotare härom dagen, svarade Majestätet. ??? En av kammarherrarna hjälpte den frågande byggmästaren till rätta genom att berätta, att kungen en dag fann en sotare, som badat och fastnat i hans fiskenät. (Som bekant finns det också en fisk som kallas sotare.) Gården, som byggmästaren lät uppföra på denna holme fick med kungens tillstånd kallas Karlsborg.

Bostället låg naturligtvis på rena rama bondlandet. Ty landet började vid denna tid redan vid Norrtullsgatan, där de s. k. Malmgårdarna lågo. Söndagarna frekventerades Bergianska trädgården och Karlbergsallén som lugna idylliska promenadplatser och den senare var allt annat än den Karlbergsväg, som nu finnes.

Mam'selle Westin sattes i skola, något som var mer ovanligt än privatläsning i hemmen på den tiden. Först gick hon i den franska, sedan i den Björkmanska skolan vid Hötorget. Den räknades som en stor och framstående skola och hade inte mindre än femtio elever. Undervisningen ansågs utmärkt, men professorskan säger nu, att vid närmare eftertanke var det nog si och så. Språk pluggades ordentligt, men det var ändå inte värre än att när mam'selle Westin inte kunde sin tyska underhöll hon Fräulein med att berätta om sin farbror, som var änkling och såg mycket bra ut, gemenligen kallad »vackre Westin». Då var läxan glömd och mam'selle räddad för den lektionen.

Minsann det dansades inte på restauranter den tiden, utan det var dansklubb i hemmen. En gång i veckan hade klubben sammanträde, och mademoiselle Westins dansklubb var permanent samlad hos juvelerare Cedergren, emedan de hade den största salen. Den ena av kavaljererna Cedergren blev sedermera Sveriges telefonkung. Men på den tiden räknades han som småbarn och mamselle Westin föraktades mycket av sin väninna, emedan hon på slutbalen på Børsen dansade även med småpojkar. Men hon fick dansa hela kvällen, tack vare att hon fyllde ut programmet med »småpojksdanser», under det hennes väninna som satte näsan i väderet fick kläda väggen ganska mycket.

När mamselle Westin träffade sin Magnus var han helt enkelt ritare på hennes

Hilma Isæus som ung flicka och nu.

Den över 80-åriga professorskan Isæus ungdomsminnen äro förknippade med hägkomster från Karl XV:s dagar och från den tid då hon förde en hård men seg kamp för att trots släktens motstånd bli förenad med den hon älskade, den sedermera så berömda arkitekten professor Isæus.

fars kontor och nyss utlörd från Akademien. Han hade titel slottsarkitekt. För en så ung man var det en ärofull titel att äga, men den födde sin man dåligt, och det var därför han sökt ovannämnda bisyssla. Det ansågs enormt ojuste på den tiden, att två ungdomar promenerade samman utan förkläde, varför uppståndelsen i den Westinska familjen var stor, när det blev bekant, att unge Isæus mötte mademoiselle vid Observatorielunden och följde henne, när hon var inne i sta'n och handlade. Det par-

Sigrid Fridmans Fredrika Bremerstaty närmar sig sin fullbordan och ter sig som ovan synes. Skulpturen har i dagarna erbjudits staden som gåva.

tiet dög inte, och så skickades dottern till Paris. Efter ett och ett halvt år ville hon hem till sin Magnus igen, men då fick hon välja att antingen flytta hemifrån och försörja sig själv eller resa till London. Det var ord och inga visor! Men mamselle Westin gav sig inte, och när båten från Lybeck lade till i Stockholm var hon med. Och försörjde sig själv gjorde hon — som guvernant hos hovstallmästare Fischerström, som då bodde vid den nyöppnade ridskolan å Strömsholm. Hennes nåd var mycket förnäm och la guvernante fick minsann ej vara med på några bjudningar. Men skulle hon presenteras någon gång var det endast »ma guvernante» vilket föranledde en herre

vid en sådan presentation en gång att säga: Kors, inte trodde jag att du behövde någon sådan! Det gick inte alls an, att la guvernante talade i salongerna, blev hon tillfrågad om något, fick hon svara, men tala annars, nej, det var högst opassande! Och när hon en gång en familje talade om något hon hört borta, blev hon tillsagd att inga öron eller ögon hava i dessa kretsar. Och när Karl XV gästade familjen fick hon ej synas, endast kika på härligheterna genom dörrspringan.

När sedermera Mademoiselle fick sin Magnus var han anställd på Gustavsberg. Det hölls bröllopsfrukost — lunch hörde då ännu till de ofödda benämningarna — och sedan förde en lövad ångslup med musik ombord hela bröllopsskaran till de nygiftas hem vid Gustafsberg, där festligheterna fortsattes.

Men det var andra tider då än nu. Lönen var 100 kronor i mån'. Och därav betalade unge Isæus av 30 kronor i mån' på sin studieskuld, och som fru Isæus inte visste hur vatten såg ut, när det kokade, måste de ha en jungfru. Tidats var det så knappt, att när unga frun skulle köpa ett tre-öres frimärke hade hon ej pengar därtill. Den stränga fadern hade nämligen givit sitt samtycke till giftermålet med villkor att de skulle reda sig helt på mannens lön; han vägrade giva något som helst bidrag annat än till boet, som var minutiöst uppsatt. Så småningom gick det emellertid framåt för den unge arkitekten, så på en Parisutställning ombads han ordna de svenska, norska, danska och finska avdelningarna. Och när han sedermera blev professor vid Tekniska skolan var det slut på bekymren.

Professorskan är nu 81 år, men hennes underbara minne tycks ej svika henne. Men hon har blivit trött av allt detta pratande, det ser jag. När jag kom lät solen några strålar spela på de gamla antika möblerna, men nu har den dragit sig åt väster. Det är sent på middagen.

Förlåten till de gamla, romantiska minnena drages ej ned för mig, förr än en omnibuss tutade och en tidningsförsäljares gälla rop kallar mig åter till verkligheten och nutiden.

En med omsorg och sakkunskap utarbetad broschyr om bakning av småbröd, tårtor, smörgåsbröd m. m. bjudes en var gratis och portofritt om blott begäran därom insändes till Örebro Kem. Tekn. Fabrik i Örebro som tillverkar det av alla husmödrar välkända bakpulvret Ekströms Jästmjöl.

Följes bruksanvisningen misslyckas icke Edra

småbrödsbakningar och någon bismak av bakpulvret uppstår ej.

Ekströms Jästmjöl är av hög styrka och burkarna äro väl fyllda i motsats till vad fallet är med vissa i marknaden förekommande bakpulvermärken.

Ekströms Jästmjöl är alltså ett drygt bakpulver.

Det är framställt av rena och ändamålsenliga ingredienser.

Den i år sjuttioåriga fabriken som år 1875 upp-tog bakpulvertillverkningen på sitt program, har alltså femtioårig erfarenhet inom bakpulverbranschen vilket borgar för ett gott fabrikat.

Gynna svensk industri!

(Annon.)

HEMMA HOS NYA POSTGENERALEN

IDYLLISK STOCKHOLMSGÅRD PIETETSFULLT BEVARAD. FRÅN GAMLA TIDER.

Fru Rut Örne i salongen.

Postgeneralens idylliska bostad Garvaregatan 4.

UTE PÅ KUNGSHOLMEN LIGGER ett gammaldags, gulmålat litet trähus, ungefär tillhörande samma typ som Söders härvidlag berömda gårdar. Och på ett väl-taligt sätt hävdar denna 1700-tals boning, vilken liksom glömt sig kvar till våra sena tider, att dylika trähus varken behöva sakna våra dagars komfort, än mindre varmt ombonat hemtrevnad. När man från gatan träder in genom den gamla gårdsporten, är det nästan som man ginge över tröskeln till en annan, länge sedan svunnen värld, där stockholmslivets pulsar slogo med en lugnare rytm och där dagens id ej som nu gick i det evigt jäktets tempo.

Härinne bor sedan hela 14 år tillbaka den nye postgeneralen Anders Örne och hans familj. »Det är inte utan vemod som vi nu bereda oss att lämna denna bostad, där vi tillbringat så många lyckliga dagar», säger fru Örne vid vårt besök. Saken är nämligen den att familjen redan står mitt upp i flyttningsbestyr. Det gamla hemmet skall utbytas mot en modern lägenhet. »Ej för att vi inte trivas här längre», fortsätter fru Örne, »nej då, långt därifrån, men allting här i världen har ju sin lilla hake och här ha vi tyvärr det sista året på grund av höga nybyggnader runt om vår lilla täppa mer och mer utestängts från rymd och sol, vilket ju framförallt för barnens vidkommande varit ledsamt.»

På sin tid var denna idylliska boning i stadens utkant komministerboställe i Kungsholms församling. Ännu så sent som i seklets början bodde här Kungsholmskomministern Blomquist, och det var förresten han, som utökade täppans lilla trädbestånd — en ask och några syrenbuskar — med en lind och ett par numera kraftiga lönnar. Stockholms stad inköpte gården för att därigenom tillförsäkra sig tomtutrymme för en eventuell framtida utvidgning av den näst intill belägna Kungsholms folkskola. Men så upptäckte höga vederbörande vilken liten pärla som därigenom hotades av förintelse och platsen fridlystes.

Bengt och Arvid Örne.

Ett stycke av det gamla Stockholms små hemtrevliga träbyggnader har sedan fjorton år varit bostad åt vår nye postgeneral såsom visas i denna interiör från familjen Örnes hem.

Därigenom sparades ett stycke Stockholms historia åt sena släkten. Denna gamla komministergård figurerar f. ö. redan i litteraturen, i det att Lotten Dahlgren ägnat den uppmärksamhet i sina stockholmsminnen. Som vid tidpunkten för denna ämbetsbonings tillkomst brukligt var, finna vi i bottenvåningen tre rum i fil, ett större, med två fönster i mitten, flankerat av tvenne gemak, med blott ett fönster vardera. Hela gatufasaden uppvisar endast dessa fyra fönster. De låga rummen äro förbundna genom enkeldörrar av något olika höjd. I dessa tre rum kan man ej undgå att särskilt lägga märke till den ljusa panelen, som skvallrar om dagar då hantverkets utövare voro skrämän i sådan där hemtrevlig bemärkelse och inte automatiskt fungerande »maskinmatare» i stora fabriker. 1700-talets öppna eldstäder ha troligen först på 1870-talet blivit ersatta av

enkla vederhäftiga kakelugnar. Från ett av vardagsrummets fönster, där murgröna slingrande stiger mot taket skymtar man genom den nyupptagna Jakob Westin-gatan södra bergen och Mälarens glittrande vattenspegel. Vardagsrummets möblemang är utfört i björk, efter Rut Örnes egna idéer. I taket en vacker barockkrona med levande ljus. Levande ljus ses också i ett par gamla bronsstakar på en gammaldags byrå.

Den angränsande matsalen har försetts med en graciös, ljus björkmöbel som understryker rummets glättiga och intimt accentuerade prägel. En landskapsmålning av O. Hesselbom pryder i detta rum väl sin plats. Som en motsats till matsalens ljusa och luftiga karaktär ter sig husfaderns arbetsrum hållet i mörk färgton såväl beträffande möblemang som tapet. Vällyllda bokhyllor och ett massivt skrivbord belamrat med böcker och skrifter tälja om generaldirektörens mångsidiga intellektualitet. Från ena kortväggen blicka två välbekanta ansikten emot oss — Hjalmar Branting och Ellen Key. Plötsligt lyfter värdinnan ett färgrikt, gammalt kinesiskt draperi åt sidan och visar en rad små blyertsmärken på dörrposten. »Här mätte vi alltid poj-karnas längd. Det är ej minst sådana där småsaker som man har svårt att nu lämna», säger fru Örne, och gömmer strax igen de små minnena bakom det prunkande österländska sidenet.

Bottenvåningens samtliga rum utmärka sig för ovanligt rena arkitektoniska linjer och väl avvägda proportioner. Att sällskapsrummen för tillfället nästan göra intryck av en enda stor blomsterträdgård är ej ägnat att förvåna, med hänsyn till Anders Örnes nyligen timade utnämning till generaldirektör för Svea Rikes postväsen.

En trappa upp är familjens rymliga sovrum, samt barn- och jungfrukammare belägna. Man behöver blott kasta en blick in i detta välskötta hem, för att vara på det klara med att husmodern äger en svensk husmors alla goda företräden och egenskaper. Medan Rut Örne numera uteslu-

(Forts. sid. 1355.)

De läckraste Julnötterna

äro **CAP Nötter**

i askar
å 1.25

EN POLSK GRANDE DAME — —

TVA BIDRAG TILL MEMOARLITTERATUREN.

Letta Rudnicka Jaroszynska.

JAG FRÅGADE EN GÅNG EN GAMMAL aristokratisk onkel vad som menades med en »grande dame».

Onkeln tog sig en funderare och svarade: »Une grande dame», tja, — — det är ett försvinnande begrepp. Det är en benämning på ett ganska sällsynt exemplar av fruntimmer. Ingen dame kan förtjäna detta epitet, därför att hon är rik. Det ser snarare ut som det just för les nouvelles riches voro mera svåråtkomligt än någonsin förr. Börd och ställning underlätta naturligtvis metamorfosen, men räcka inte. Eller tror du att en fru blir en verklig dame, bara därför att hennes man råkat bli exempelvis kommandör av vasen? Ånej, pretentionerna äro allt högre.

Men skulle du, låt oss säga, på en stor diner råka observera att betjänten spiller glödhet sås på värdinnans blottade skuldra, och hon då inte vände på huvudet, och inte med vare sig en gest, en min eller ännu mindre med ett ord läte märka att någonting var på tok, då har du anledning supponera, att du har äran se framför dig »une grande dame». Ty ser du, min gosse, den qualité, som hos henne framför allt är outhärlig, det är självbehärskning.»

Livet har sedan dess låtit mig råka åtskilliga damer, även sådana, vilkas skuldror vid middagsbordet varit blottade. Men däremot har jag lyckligtvis aldrig haft tillfälle uppleva någon såskoppsepisod. Detta oaktat har jag flera gånger i mitt liv haft nöjet möta någon »grande dame» eller, som engelsmännen kallar henne, »a real lady».

Jag fick nyss anledning till dessa små reflektioner genom en nyutkommen bok, »Ett minnesrikt år. Revolutions-tider i Ukraina av Letta Rudnicka Jaroszynska» (Gebers Förlag).

Jag hade endast läst en del av boken, då jag kände på mig att så tänker och skriver endast »une grande dame».

Författarinnan har i Ukraina genomlevat det farliga året 1918, då bolsjevikernas rövarehorder som ett följe av nya hunner strömmade över landet, mördande, mordbrännande, våldtagande och förödande. Hennes eget stolta hem blev jämnat med jorden, och först efter långa och svåra umbäranden lyckades hon rädda sig och sina barn till Schweiz.

Men vad som imponerade mest på mig, var icke så mycket hennes målande och

objektiva skildring, det var hennes självbehärskning, hennes »noli me tangere»-förmåga i fråga om att dölja egna lidanden. Jag fick en tydlig känsla av att hon under de onda åren, icke ens när det varit som bittrast, kunnat förmås att visa sin smärta. Hon går i denna skildring så långt i självbehärskning att då hon nu framlägger anteckningar från sitt fasans år, sker det närmast som en förklaring av och ett urskuldande för den vilseledda pöbelns förstörelseraseri.

Hon för i sin bok aldrig inlärd religiösa begrepp till torgs, men hela hennes uppfattning är genomandad av en av kristendomens vackraste böner: »Herre förlåt dem, ty de veta icke vad de göra!»

Som den viktigaste förklaringsgrunden till att en revolution som den ryska kunnat sprida sig så mäktigt omfattande och taga så hemska former, framhåller hon folkets djupa okunnighet. Redan innan revolutionen inbröt, synes hon hava ägnat ett betydande arbete just åt folkbildningens höjande. Omständigheterna gjorde att författarinnan i slutet av januari 1919 i Berlin blev vittne till Mohabiterbranden och angreppet på det kejsarliga slottet. Detta gav henne anledning till den reflektionen att »denna människohop ingalunda var »finare» eller mera »kultiverad» i sitt betende »än den ukrainska bonden, när han intog ett gods». — — Intressant är att höra henne konstatera att i revolutioner visa sig kvinnorna mera hänsynslösa än männen och ivrigare än de att förstöra.

Detta Jaroszynskas »Ett minnesrikt år» har på mig gjort ett djupt intryck.

BIRGER M—R.

— — OCH EN FINSK DIVA

OM SJÄLVBEHÄRSKNING SOM BIRGER Mörnens onkel ansåg är kriteriet på en grande dame, så är Aino Ackté knappast en grande dame och har aldrig varit det. Ty varken självbehärskning eller den blygsamhet, som väl också är en grande dames adelsmärke, synas ha varit den finska sångerskans starka sidor. Helt andra egenskaper ha givit hennes person sin profil, egenskaper, som hon kanske haft bättre bruk för i artistlivets häxkittel och som inte heller de sakna sitt behag — de »stora damerna» äro icke alltid de roligaste och intressantaste.

I trots av att Aino Ackté i företalet till sina memoarer *Minnen och upplevelser* (Fahlcrantz & C:o) förklarar att hon ej skrivit sin bok, såsom det kanske ibland vill synas, för att berömma sig själv eller tala illa om sin nästa, utan i osminkad sanning, kan man inte värja sig från intrycket att även en världsberömd sångerskas memoarer något mindre behövt sysselsätta sig med egna öden och bedrifter — den »den osminkade sanningen» om varje steg, varje intrig, varje motgång, varje succès i Aino Acktés liv har inte så stort intresse för allmänheten, för-

såvitt den inte öppnar djupare, upplysande perspektiv. Aino Ackté hade för sina memoarer framförallt behövt lite av en grande dames »noli me tangere», smak och takt. Men då hade hon ju inte hållit sig till sanningen — — —

Och därför äro kanske Aino Acktés memoarer roligast som de äro, skildrande en vacker och ärelysten finsk näktergals hetsiga vandring på konstens törnbeströdda stig. Nordiskt trögt blod flyter inte i hennes ådrar, möjligtvis finskt trotsigt men framförallt parisiskt raffinerat. »Fransmännens livliga, glada, artiga sätt att umgås, deras lätta, tvetydiga skämt, deras fåfänga, elegans, smak, hastiga men övergående vredesutbrott, allt detta var blott sidor av min egen natur», säger hon själv. Hon hörde ihop med Paris och som nordisk landsman till henne känner man sig tju-sad att en Nordens konstnärinna med så mycken elegans, charme och skönhet erövrat en kräsen fåfängans marknad — det är inte var dag Norden ger dylika inslag i den brokiga världsväven.

Det säger sig självt att Aino Ackté mött många berömda personer i sitt liv. Och hon skräder inte sina ord om dem. I Seinestadens

Aino Ackté.

konstnärsvimmel träffar hon dem alla. Det är kungar och furstar — Sveriges konung Oscar II, en av de finaste människor m:me Ackté lärt känna, och Englands kronprins, sedermera Edward VII, som bara åt och (Forts. sid. 1355.)

I stället för
kaffe

Kathreiner

blandat med
kaffe

JULEN PÅ ETT SKÅNSKT GODS

AV ELLEN CEDERSTRÖM.

JUL VAD KLANG HAR EJ DETTA lilla korta ord som en gång fyllde våra barnahjärtan med de djärvaste förväntningar och som ännu kan komma oss gamla att drömma vackra barndomsdrömmar, medan ljusen sakta brinna ner i den doftande granen. Men julens hela tjusande stämning tror jag endast den kan fatta som fått vara med om att »jula på landet», och jag skulle önska att jag kunde ge en målande bild av de många jular jag tillbringat i en av Skånes gästfria gamla borgar.

Julafton samlas man och genast vid inträdet i hallen möts man av grandoft och julstämning. Stora gröna kransar av grankvistar hänga i röda band kring kristallkronorna — och i övre hallen blommar stora syrenträd bland liljekonvaljer, julrosor, begonier och nejlikor. Hela dagen råder en förtjusande brådska, man skall packa in sina julklappar, och skriva vers på dem, — mer eller mindre lyckade.

Och klockan sju samlas man så till sist i stora salongen kring tebordet som dignar av julens alla kakor, kläneter, vörtbröd, saffransbullar, maränger, mandelberg och allt vad det heter. Medan man äter av alla läckerheterna tändes i blåa tornrummet granen av barnen. Så slås dörren upp och där strålar den höga granen med glittrande prydnader och oräkneliga ljus och med en massa svenska flaggor i toppen. — Inom oss stiger en våg av värmande minnen. Det är som sågo vi åter vår barndoms längst försvunna dagar, som stodo vi ånyo under julens tända gran.

Och när så husets fru sätter sig vid pianot och spelar »nu är det jul igen» dansa vi alla en ringdans med samma hänryckning som voro vi ännu 10 år och höllo på att längta ihjäl oss till det stora ögonblick då julklapparna utdelas.

Kring granen samlar sig efter en stund husets tjänstepersonal och då blir det en jättering kring granen och man sjunger

Att julen i Skåne på ett av de stora godsens skall ha sin egenart och vida skilja sig från julfirandet exempelvis i Stockholm är självfallet. Vackert och stämmingsfullt skildras här den stora högtiden, vars beskrivning ingår som ett led i serien minnesteckningar av friherrinnan Ellen Cederström.

»Hej tomtegubbar slå i glaset och låt oss lustiga vara». Så dricker man en skål för julen och när så personalen gått tillbaks till sin gran, komma äntligen de efterlängtede julklapparna.

Så småningom blir det sent och man skiljs åt för att tidigt nästa morgon fara i julottan. Och så möts man klockan 6 för att sömniga eller yrvakna dricka det varma kaffet innan man ger sig ut i mörker och vinterdis — men belöningen för det tidiga uppstigandet får man då man ser den lilla ålderdomliga kyrkan stråla av ljus i alla fönster och hör orgeln intonera psalmen 55 och klockaren med sin spröda röst ta upp »Var hälsad sköna morgonstund», åtföljd av en kör små ljusa barnaröster. Då blir man helt andaktsfull och tacksam att ej av lättja ha försummat ett sådant ögonblick av lyckostämning.

Till juldagsmiddagen kommer regelbundet kyrkoherden med familj och så några honoratiore; då bjuds man på allt vad man, enligt god gammal sed skall orka äta. Och efter middagen lägger sig vanligen över både gäster och värdfolk, tack vare den myckna välplagnaden en stilla ro, man känner sig varken upplagd till dans eller sång eller till ansträngande tankelekar. Och klockan 11 är dagen slut för alla och en var.

Men annandagen är man åter i spänstig vigör. Efter lunchen beger man sig promenerande till Storskolan där socknens alla skolbarn, omkring 200 äro samlade till fäst som godsets ägare varje jul ger för dem. Man hjälper till att kläda två jättegranar och efter sång, dans och lekar få barnen

var sin jultidning och så många bullar, äpplen och karameller som deras fickor kunna rymma samt i medförda papperspåsar. Under ett par timmar står glädjen högt i tak.

Till den sena middagen komma grannarne. Efter middagen spelas med tärningar det stora ormspelet, och har man då tur att stanna där devisen lyder »Husaren genom rök och damm för dig strax till målet fram» blir vinsten den stora marsipantårten — så blir det uppbrott men innan de främmande avresa på aftonen bjuds värmande glögg för den långa åkturen i vinternatten.

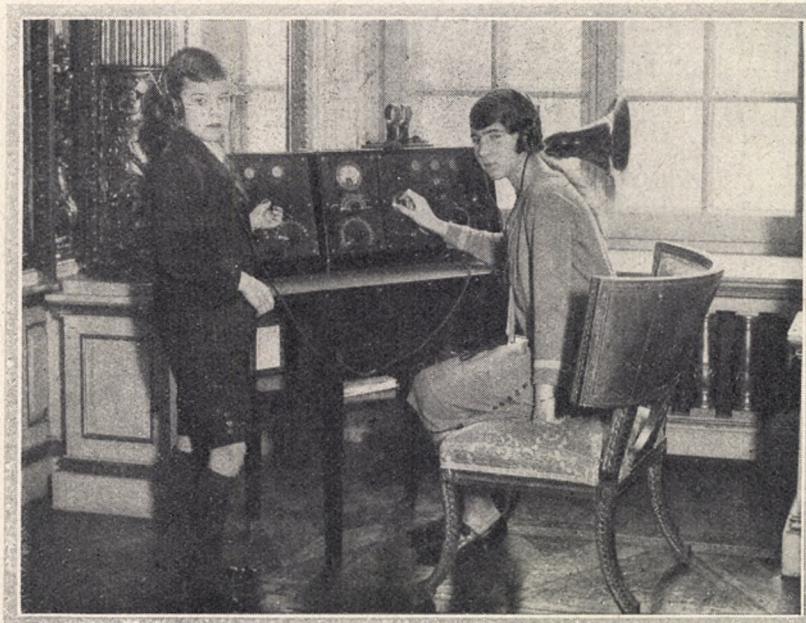
Julveckans dagar gå allt för hastigt förbi och så randas årets sista dag och man grips på nytt av många minnen från fordom. Ej så odelat glad som julaftonens är nyårsaftonens stämning, men sin sällsamt betagande tjusning har den kanske i än högre grad än någon annan av årets alla brokiga dagar.

Efter den tidiga middagen fara vi när det ringer till vespergudstjänst ånyo till den lilla vita kyrkan. Fulltonig och stark ljuder den oskolade sången som stiger upp mot fädrens Gud medan årets sista timmar svinna bort.

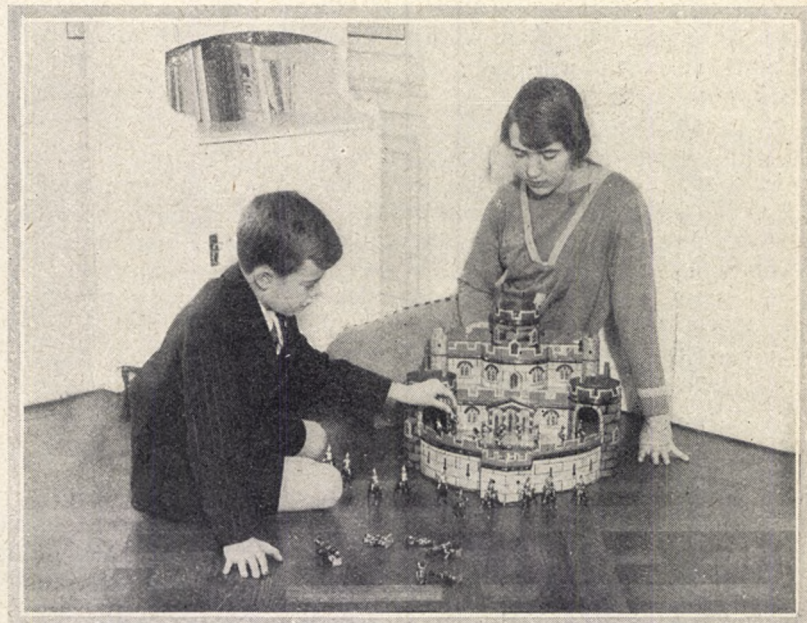
Åter tändes granen och kvällen går till ända — man äter den traditionella nyårsaftonsupén, gåsbröst, gröt och kläneter och straxt före midnatt klär man om sig i sina varmaste kläder och går ut för att möta det nya året — ut i mörkret där parkens stora gamla träd växa fantastiskt höga emot natthimmeln. Det ringer i kyrktorn fjärran och när och i luften dallrar det av klockklang. Midnattstimman börjar att slå sina tolv slag och i gårdssmedjan slås de tolv slagen med den största släggan.

Och så försjuncker allt i nattens tystnad. Det nya året har tågat in, dess öden täljas av ingen — och nu gömmer man denna juletid bland minnets många ljusa skatter.

ELLEN CEDERSTRÖM.

Prinsessan Ingrid och hennes broder prins Carl Johan ha nyligen på Stockholms slott blivit fotograferade av en engelsk kameraman representant för Keystone View Co. London. Här ser man syskonen med förtjusning avlyssna sin radio.

En femton års ung dam som prinsessan Ingrid leker naturligtvis inte med tennsoldater men till glädje för sin nioåriga broder lånar hon ett välvilligt intresse åt de bataljer som utkämpas när »Carl Johan och svenskarna» i nytt format bjuda fienden spetsen.

Av alla bakpulver man sett
sägs Tomtens vara numro ett

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

JULKLAPPSFUNDERINGAR ANFÄK-ta i dessa dagar alla människor, men inte alla äro mäktiga att få någon reda och klarhet i sina funderingar. Det stora be-lymret är tanken: »Jag måste hitta på något originellt, någonting som inte var människa ger» och så gnuggar man ge-niknölarna mjuka. Ända tills Julklappsbe-lymrad här i damernas diskussionsklubb släpper ner en bomb, så hädisk och för-lösande att man står alldeles yrvaken. Hör vad hon skriver:

Äro böcker och presentkort banala julklappar?

Nu är jag faktiskt riktigt arg, så jag måste be att få utgjuta mig i damernas diskussionsklubb. Jag håller nämligen på och köper julklappar, ett fasligt besvär. Till familjen är det inte så värst svårt, men så har jag en del väninnor från skol-tiden, som jag brukar ge julklappar. Men vad skall jag hitta på? Gata upp och gata ner har jag tittat, mitt och andras hem har jag granskat och alla möjliga förslag har jag gjort och förkastat. Endast två förnuftiga julklappar har jag funnit på till sist: böcker och presentkort. Men inte kan man komma med så banala julklappar, säger någon och även min stolthet. Böcker och presentkort anses som nödutväg, eller hur? Men varför? När jag tänker efter, så finns det ingenting, som min vän Greta uppe i Norrlands urskogar sätter mera värde på än en bok — hon har varken så särskilt gott om råd eller tillfälle att köpa böcker. Och vad min självförsörjande väninna Astrid i huvudstaden be-träffar, så behöver hon allt mellan himmel och jord, men jag vet inte precis vad. Hon skulle säkert i grunden vara mest betjänt av ett presentkort. Men, som sagt, man drar sig för dessa julklappar av nå- gon gammal fördom.

Därför är jag nu upprorisk i min själ och skulle gärna vilja höra huruvida jag har några menings-fränder om min hädiska åsikt att böcker och pre-sentkort borde anses som lika goda julklappar som kaffekokare, silkespyjamas och sidenklädda skohorn. Eller vilka äro skälen till att de anses mindervär-diga?

Julklappsbekymrad.

Det är inte utan att vi hoppas att Jul-klappsbekymrad får många meningsfränder,

men det blir också intressant att höra mot-ståndarnas argument.

Skall man ta ett fosterbarn?

Fru Inga frågade i förra numret om hon skulle ta ett fosterbarn. Åsikterna äro de-lade i de inlägg som kommit diskussions-klubben tillhanda. »Själv fosterbarn» teck-nar sig en, vars ord äro värda uppmärk-samhet om dock inte som man får hoppas allmängiltighet. Sign. råder Fru Inga att icke ta fosterbarn, ty säger hon bl. a.:

»Det är en förfärlig stund, när man får veta att man inte är "riktigt" barn. Även om ens fosterför-äldrar äro goda och ömma mot en, kan man aldrig låta bli att känna främlingskapet, en tyngande osä-kerhetskänsla och tacksamhetskänsla. I tio, femton, kanske tjugo år uppfostras man i all naturlig sorg-löshet, så en dag står man där främmande, fångslad i skuld, skygg för människor, rädd för sitt ursprung och arv. Ens liv blir tudelat — å, hur många gånger hade jag icke önskat att jag fått stanna där jag var, nu känner jag mig aldrig fri och naturlig! Men det är också otacksamt...

En »Fostermor» varnar också Fru Inga från att ta fosterbarn och berättar från sin egen erfarenhet en sorglig historia om hur hon hos sitt fosterbarn förgäves bekämpade dåliga anlag och hur oändligt mycket trå- kigheter hon hade av fostersonens liv och leverne.

Ljusa erfarenheter saknas emellertid inte heller i svaren till Fru Inga. »Ta ni lugnt ett litet sött och friskt fosterbarn av prak-tiska föräldrar och om er svärmor inte har ett hjärta av sten skall hon snart vara omvänd, och det grundligt ändå. Jag har varit med om ungefär samma sak själv», säger en annan fostermor, som haft idel glädje av sitt fosterbarn. En annan dam »Barnlös» anser det vara varje välbärgad barnlös kvinnas plikt att ta till sig ett fosterbarn. Ebon profeterar och utlovar ett ev. botemedel för svärmor:

Naturligtvis är det ädelt och vackert och i de flesta fall välsignelsebringande, att ta ett fosterbarn. Så långt är det lätt att svara på frågan. Men det ledsamma är att er man och framför allt er svär-mor inte vill vara med på det. Om vi nu kunde få er svärmor att ändra tankar! Det tryckta ordets makt är underbar och om hon i dessa spalter finge läsa om välsignelsen med fosterbarn, bleve hon kan-ske omvänd. En gång — men det är för långt att berätta. Kanske vid ett annat tillfälle och på annat ställe. Studera noga denna tidnings spalter.

Ännu ett inlägg i diskussionen om ålders-skillnaden i äktenskapet:

Åldersskillnaden i äktenskap.

Hustrun äldre än mannen — skulle det skapa dis-harmoni i äktenskapet, om de verkligen tyckt om varandra från början? Det är nog fördragsamhet som fattas. Skulle det inte skapa mera disharmoni om mannen är en 20—25 år äldre än hustrun, vilket så ofta är fallet? Det anser jag för min del vara mera abnormt. Men mannen anser sig hava tju-sningskraft ända in i sena ålderdomen, han tror sig alltid vara ungdomlig och spänstig och gör därmed mängen kvinna olycklig.

En olycklig.

Iduns postprenumeranter

torde observera att
i posttaxan för 1926

Praktupplagan är A-uppl.

och

Vanliga uppl. är B-uppl.

Priset å A-uppl. är 17 kr.

” ” B- ” ” 15 ”
för helt år.

A-upplagan expedieras till posten på tisdag
och B-upplagan på torsdag.

Den som prenumererar för helt år sparar
5 kronor mot att köpa lösnr varje vecka.

RIMDIKTNING OCH DAMERNAS SHINGLING

T Ä V L I N G E N O M R I M D I K T E N A V G J O R D.

INBJUDNINGEN TILL EN DIKT PÅ rimmen mod — klippa — god — slippa etc. tycks ha frigjort en hel del bunden skalde-värme och på samma gång öppnat slussar-na för en sarkastisk ådra som forsat fram över damernas nya hårmod. Flertalet av de tävlande ha nämligen med sina tan- kar kretsat omkring damernas huvudskalle-plats och blott en och annan har avvikit från mängden. Här är till börja med en semesterfrökens sommarminne:

Med högstämt sinne och glättigt mod
jag dyrkar solguden från en klippa
och tycker tiden är ganska god,
ty Grotte-kvarnen jag nu får slippa.
Jag dyker snart ned och simmar lite
och stiger se'n upp lik Afrodite.

Semestertösen.

Och så en smålänning väl motiverade
hjärtesuck:

To maa man være.

En smålänning med frejdigt mod
blev kastad på en öde klippa.
Där fann han snart sin bärgning god,
och skatt och räntor fick han slippa.

Men *en* i längden blir för lite' —
sänd, Herre, hit en Afrodite!

Karlsson.

Men som sagt annars är det den arma
shinglingen som blir dragen vid hårrötter-na. Signaturen här nedan tvekar vilket kön
han skall räkna den hårsnaggade damen
till:

Min Margreta hade mod
att sina blonda flåtor klippa.
Förr hon syntns kvinnligt ljuv och god,
nu — en så'n grabb! Ack lät mig slippa
att honom se, ty mycket lite'
hon är min drömde skön Afrodite.

Alex.

Signaturen Gaj är spydig mot sitt eget
kön, Gaj är nämligen göteborgska enligt
vad hon själv meddelar:

Om från Paris lancerades ett mod,
att kvinnan tungan liksom håret borde klippa,
mann' om en Eva hölle sig för god
att modet följa, hoc est talets gåva slippa?
Om inte fick hon prata varken mycke' eller lite',
nej, hon blev stum som själva marmorns Afrodite.

Gaj.

Kaj kritiserar i allmänhet den slaviska
och kritiklösa efterhärmingen ifråga om
modet:

Att blott kritiklöst följa dagens mod
och till schablon sig ständigt låta klippa
bevisar ej, min vän, din smak är god —
Att säga vad den är, jag helst vill slippa.
Och mängen, som har på sig ganska lite'
är knappast skapad som en Afrodite.

Kaj.

Kaj får priset som utgör en bok efter
eget val till högst 10 kronors värde. Och
så utlysa vi en ny tävlan av samma slag
och med samma pris.

Rimmen äro denna gång:

— — — — — bekant
— — — — — kvinna
— — — — — charmant
— — — — — vinna
— — — — — Gösta
— — — — — Anders
— — — — — trösta
— — — — — fanders.

Rimdikten skall vara insänd inom en vec-
ka efter detta nummers datum.

KOSTYM BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA • GÖTEBORG

KRAFTNEDSÄTTNING
efter sjukdom
häves snabbast med **IDOZAN**
Rådfråga Ederläkare. Fås å alla apotek

F R Ö K E N M E D L U R E N

EN FÖRKÄTTRAD TYP UR DE SJÄLVFÖRSÖRJANDES LED.

En glad föreståndarinna och många i arbete.

I lunchrummet.

MED LURAR ÖVER ÖRONEN OCH bordet med skivorna framför sig sitter hon i sitt svarta arbetsförkläde och leder — själv osedd — de trådar, genom vilka affärsuppgörelser, hjärtesaker och societetsskvaler avhandlas, trasslas till och i bästa fall klaras upp. Mekaniskt och precist kopplar hon in 1,000-tals nummer, svarar automatiskt sitt »upptaget», »påringt» eller »tack» och anlägger verkligen relativt sällan den snäsiga ton, än mindre den vårdslöshet i arbetet, som i revyer och skämtspalter blivit ett så populärt ämne. Hur skulle hon också få tid därmed? Över henne vaka vaktföreståndarinnor och kontrollörer, inte ett ord får hon växla ens med kamraten vid samma bord. Disciplinen, som eljest, där kvinnor befalla över kvinnor, blir så pinsamt tryckande utan att därför vara effektiv, är här i sanning beundransvärd.

Och väldisciplinerad behöver hon sannerligen också vara för att tyst och tåligt ta emot expositioner av ovet från uppretade och okultiverade abonnenter över ett missöde med avkoppling, ofta beroende på rent tekniska fel. Det är halvherrars och gulaschdamers patentmetod att låta sina överhettade nerver få en urladdning via en person, som de varken se, känna eller någonsin kunna riskera att konfronteras med. För dem framstår hon alltså som en liten snärta, som dricker kaffe och pratar med

FÖRFATTARINNANS EGEN STOLta pudel Murre är det som inspirerat boken om gossen Gimmy och hans hund — *I tattarehänder* (Sv. Andelsförlaget). Det är en förtjusande bok, en rörande bok — en rolig bok.

Gimmy och hans pudel uppleva än lustiga än dystra äventyr på tattarvagnen, på bymarknaden, på herrgården. Händelserna vävas in och lösas upp på det otroliga och ändå troliga sättet som i de gamla goda romantiska berättelserna, de växla och överraska som i ett filmäventyr. Alla de ungdomar som läsa boken, jag önskar att

Vaken och pliktrogen är telefonisten en självförsörjande typ, som i högsta grad förtjänar vår tacksamhet för det sätt, varpå hon fullgör sitt arbete.

kamraterna, när de inte få svar eller ett nummer är upptaget.

Intet kan emellertid vara telefonverket mera fjärran än att ge vare sig lokal- eller interurbantelefonister eller ens vaktföreståndarinnor möjligheter till kaffedrickning under tjänstgöringen. Men man har gjort vad som bättre är och ordnat ett lunchrum, där f. ö. både lunch och middag serveras. Och det behövs också, ty när tjänstgöringen är slut — den varar visserligen endast 6 ½ tim. men är så pass intensiv, att en genomsnitts-

Gimmy och hans hund.

Rosa Fitinghoffs nya bok "*I tattarehänder*."

Rosa Fitinghoff med Murre.

människas arbetskraft därmed är tömd — har hon varken tid eller lust att själv laga sig ett ordentligt mål mat. Inte heller är hennes lön beräknad efter gällande pensionatpriser. Tvärtom, får hon nog arbeta ganska tråget för att få debet och kredit att gå ihop. Hon är inte sällan sin egen modist, nästan alltid sin egen sömmerska och någon gång t. o. m. sin egen skomakare.

Detta hindrar henne inte att ägna en stor del av sin lediga tid åt studier och då i första hand språkstudier. Det senare har hon redan haft användning för i tjänstgöringen på de tyska linjerna och allt större bli kraven på hennes språkkunskaper, när man inom en icke överskådlig framtid får tillfälle att på telefon konversera med London och Paris. Dessutom är det inte förgäves K. T. T. F. (Kvinnliga telefonisters tjänstemanna-förening) grundat sitt lånbibliotek, det anlitas ivrigt av telefonister i alla åldrar och grader. På K. T. T. F:s klubbafnär diskuteras man kårangelägenheter, böcker och författare, dricker té och dansar — men utan kavaljerer. För att få sådana måste hon ansluta sig till Telegraf- och telefonmannaföreningen.

I de lovord, som världen runt ägnats svenskt telefonväsen, kan telefonisten lugnt ta sin beskärda del. Och vad vore vi, telefonbortskända nutidsmänniskor utan henne?

FLEUR.

alla ungdomar läste den, komma att minnas Gimmys hjältemodiga försvar av kamraten Murre, hans barmhärtighet mot den utpinade hästen Jumbo. Skona de värnlösa, ta hand om de plågade fyrbenta vännerna! säger boken utan att berätta med förmaningar.

I de stora ländernas bokmarknad ser jag ibland osympatiska tecken på att också djurberättelser hålla på att tillverkas industriellt, som en vara beräknad på åtgång. Rosa Fitinghoffs bok är skriven ur hjärtat och går till hjärtat.

IDA B. GOODWIN.

KOBBS äkta Kinesiska théer Peking, Canton och Hongkong (lilafärgade etiketter) giva samtliga en mild dryck med utsökt fin bouquet. Rekommenderas av herrar läkare.

ARAFI SKRIVER SINA MINNEN

DEN SVENSKA ODYSSEVS OCH HANS ROLIGA BOK.

ENDAST NÅGON SÄLLSYNT GANG träffar man en personlighet, som i särskild grad lyckats — jag vore frestad säga vågat — frigöra sig från vardagens snävt konventionella begränsningar. Man kan lugnt hålla 10 mot 1 på att inom honom bor en konstnärns ande. Får en sådan lyckan att själv i dess huvuddrag gestalta sitt liv, då skapas en originell tillvaro.

Ovillkorligt gör man dessa reflektioner, då man överskådar Birger Mörners livsverk. Hans levnad är den frigjordes. Som diktare har han lustvandrat med samma glädje bland 1700-talets rococodamer, som han i söderhavssolen hörde sitt nya namn Aráfi viskas av brunhyllta skönheter. I verkligheten har Mörner skådat vida delar av jord och hav — han är bliven vår svenske Odyssevs, den vitterfarne.

Trots årens svalka förblir dock Mörners diktaresjäl lika varm. Ett bevis på denna värme är det starkt markerade drag av pietet, som funnit några typiska uttryck i nu föreliggande bok: Ur mitt irrande liv.

Jag anför här ett bevis därpå. På bokens första sidor förtäljer han en episod ur Per Hasselbergs liv, den lilla episoden om Marie de Flippi, Snöklockans unga italienska virgo. Hur är den icke omtalad så, att den här reproducerade namnteckningen, ehuru otympligt skriven på en lös-riven tidningsmariginal, blir ett plus i vår

"Vår svenska Odyssevs" den vittbereste Birger Mörner och hans bok "Ur mitt irrande liv" ges här det sympatiska erkännande som bägge äro värda.

kärlek till konstverket. Ty denna lösslitna tidningsmariginal, som Hasselberg sände den 19-årige studenten, ligger i dennes gömmor i 40 år trofast bevarad, tills den nu skänkes oss som en förtjusande episod, som liksom ökar marmorverkets vithet.

Mörners skildring av den sjuke Ernst Josephson dallrar, trots de gångna 40 åren, av intimt liv. Bellmansduetten Emil Sjögren-Josephson är färgad av humorns mörka tragik. Facsimilen av J:s dikt Violoncell, även den nu framtagna ur gömmorna, är här känsligt inpassad i denna vemodiga Josephsonbild, som äger det upplevdas äkt-het.

Som kontrastverkan till Morgonbris-kalden Tavaststiernas tunga livsöde kommer det spirituellt lustiga protokollet från »ett ting i Danderyd», där spetsigheterna äro väl inriktade. Humoresken är glänsande gjord, en originell tidsbild från det litterära 1890-talets Stockholm, rikt illustrerad, även med »pikanta fotografier.» Den lilla stiftsjungfruns »akademiska» ABC, med teckningar av Albert Engström, är roligare än Falstaff Fakirs.

»Ringen» — en mors tunnslitna vigsel-

ring — är en äkta sannsaga, fint patinerad av en svunnen tid. Då man läst den, då man i boken sett moderns genom Rembrandtljuset nästan visionära bild och sonens, den berömda tonsättarens, veka verklighetsdrag, är det, som om Mors ring återvunnit allt sitt i hennes arbete för barnen bortslitna guld. Här har Birger Mörner skrivit ett vackert prosapoem. I »Husassistenter» glittrar förf:s humor. »I den finska snön» rider han bland den finska frihetsstridens stelfrusna fallna och hör kulorna vina.

Trots det skiftande ämnesval jag här antytt rymmer boken — naturligtvis! — dessutom minnen från förf:s färder i Spanien och mellan Söderhavets öar, alltid lika lockande.

Med illustrationer slösar förf. på ett älskvärdt sätt i denna verkligt »roliga» bok. Många av dem äro unika. Birger Mörners vakna och pietetsfulla samlarenit under 40 år har gjort honom till ägare av just sådana karaktäristiska bilder och andra verklighetsminnen av konstnärer och diktare. Han har sålunda skapat ett pietetens Eskilsgemak.

Det är att hoppas, att han i en följande bok förnyar vår glädje genom att låta oss skåda flera dyrgripur ur det gemaket, i sin ordning illustrerade av hans spirituella penna.

VILHELM SJÖGREN.

KVINNORNA UTE I VÄRLDEN

AV ANN MARGRET HOLMGREN.

MAN ÖVERRASKAS ALLT EMELLAN-ät av meddelanden i utländska blad och tidskrifter som visa att kvinnorna på många håll hunnit ett långt stycke förbi de svenska när det gäller likställdhet med männen i rättigheter.

Se här prov på modern lagstiftning.

I Österrikes grundlag av 1920 heter det: »Alla österrikiska medborgare äro lika inför lagen. Privilegier baserade på födsel, kön, rang, klass eller religiös trosbekännelse äro avskaffade.»

Tjeckoslovakiens grundlag av 1920 säger: »Företrädesrätt på grund av kön, födsel eller befattning skola icke erkännas», samt »Äktenskap, familje- och moderskap skall ställas under speciellt beskydd av lagen».

Den fria staden Danzigs konstitution av 1920 har flera paragrafer om kvinnors lika rättigheter med män. En av dem lyder: »Alla medborgare skola vara lika inför lagen... Personer av båda kön skola ha samma medborgerliga rättigheter och lika skyldigheter». Ävenså säger lagen att äktenskapet skall ställas under lagens speciella beskydd och grundläggas på principen: lika rättigheter och lika skyldigheter. Paragraf 90 lyder: »Alla medborgare av båda kön skola vara valbara till offentliga ämbeten, i överensstämmelse med sina kvalifikationer och tidigare arbete». Lärare av båda kön i statens skolor skola vara ämbetsmän direkt under staten.

Estlands grundlag säger också att inga offentliga privilegier äro tillåtna på grund av födsel, religion, kön, rang eller nationalitet.

I republiken Tysklands konstitution av 1919 står det i kapitel II: »Alla tyskar äro lika inför lagen. Män och kvinnor ha i princip samma medborgerliga rättighe-

ter och skyldigheter». Angående äktenskapet säger lagen att äktenskapet står under grundlagens speciella beskydd och skall vila på lika rättigheter för båda kön, samt att moderskapet skall ha rätt till beskydd och offentlig hjälp av staten.

Beträffande offentliga ämbeten säges att alla medborgare äro valbara till offentliga tjänster i överensstämmelse med lagen och sin förmåga och sina förtjänster. »Alla undantagsföreskrifter med hänsyn till kvinnliga ämbetsmän skola avskaffas», heter det. Det är klara ord som vi kunna önska oss att läsa även i svensk lag.

Lithauen fick sin grundlag 1922. Där står »Alla Lithauens medborgare, män och kvinnor äro lika inför lagen. Inga speciella privilegier kunna ges». I paragraf 98 står: »Grundvalen för familjelivet är moderskapet. Likhet i rättigheter för båda kön skall läggas som basis för äktenskapet. Moderskap skall stå under statens speciella beskydd.»

Preussens grundlag av 1920 bestämmer att »Varje medborgare i riket, utan hänsyn till kön eller tidigare befattning kan om vederbörande är kvalificerad därtill, bli vald till ämbetsman i staten».

Detta är ju ganska anmärkningsvärda lagar inte minst i stater sådana som Tyskland och Österrike där kvinnans ställning några år förut var allt utom god och rättvis. Den var då tvärtom hårresande efterbliven.

Den bästa handarbetsväska.

Pristävlingen avgjord.

Tävlingen om den bästa stickade eller virkade handarbetsväska har nu avgjorts. Första pris, kr. 20, har gått till fru S. Hansson, Kungsholmsstrand 121, Sthlm, för en bastant och piggt komponerad handarbetsväska i engelskt bindgarn. En i all sin enkelhet trevlig och smakfull väska, som får andra pris, kr. 15, har insänts av Ingrid Nilsson, Engelbrekts-gatan 63, Göteborg. Tredje pris ges till Stina Hartzell, Slottsgatan 144, Norrköping för hennes väska till 55 öres materialkostnad. Slutligen få fru Anna Färnström, Mörby, Stocksund, och Ester Nilsson, Engelbrektsg. 63, Göteborg, hedersomnämmande för sina eleganta små silkesväskor.

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

PÄHLSSONS

Dessertchoklader

Högfina kvalitéter

Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pählssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

SYJUNTAN, DEN IDEALISKA OCH DEN FÖRÖDANDE

NÅGRA SYNPUNKTER AV VERA v. KRÆMER.

DET ÄR BRUKLIGT ATT HACKA PÅ kafferepsseden. I parentes — varför talas det aldrig om »teer», dessa så oändligt tidsödande och så mycket mer flärdfulla tillställningar?

Men för alla dem, som inte äro »hemma om förmiddagarna», ja hela vintertiden inte ens äro hemma vid dagsljus, för alla självförsörjande står kafferepet som något hemtrevligt, en lätt form av samvaro, där ingen klädlyx behövs och där man i allmänhet äro ganska väl bekanta. Det är nog så, att »kafferepet» i deras ögon, som inte få vara med, blir förgyllt av detta, att kafferepet innebär ledighet, frihet, lov att göra vad man vill. Pratandet, övergödningen ser man bort ifrån, också kaffeförgiftningen — ty utan att vara någon fanatiker måste man erkänna, att man gått ifrån riktigt trevliga kafferep med hjärtklappning och osäker på händerna av idel kaffe!

I samma hemtrevnadens gloria står syjuntan.

Finns det syjuntor ännu? Och i Stockholm? Ja, vad det finns! Och just i de självförsörjandes led. Ty de självförsörjande, eller skola vi säga de utarbetande kvinnorna, ha ofta en viss livshungrig energi, som får dem att taga vara på hemtrevnadsting så mycket ivrigare, som de icke äro bortskämda med dem, icke blaserade på dem.

Syjuntan har ofta en hobby som bärande idé — då det var modernt att sy spets, blomstrande spetsjuntor — eller också äro de baserade på välgörenhet. Rädda Barnen har givit upphov till många juntor,

Existera syjuntorna fortfarande? Vera v. Kraemer ger här svaret jämte råd och synpunkter för den idealiska syjuntan och den förödande, ty bådadera blomstra i våra damkretsar.

där åtta, tio damer kommit tillsammans och med flygande fingrar, god smak och också flygande tungor presterat beundransvärda arbeten. Vår tid är rationell. Personlig välgörenhet är inte bluff, i de flesta fall, utan då juntan är till för att sy kläder åt barn, så blir det kläder och bra kläder och till och med vackra kläder. Man sporrar varandra, man har idéer, man tävlar, man njuter av att använda sina händer och det växer fram plagg på plagg — och, som en av mina vänner sade en gång, »vi lämna aldrig ifrån oss en klädning eller en mössa, utan att sy en liten blomma på den!»

För undertecknad hägrar en sådan junta som en form av paradiset, ett vardagens paradiset, men inte mindre ouppnåeligt för det.

Men det skall mera till än att bara träffas och sy.

Man skall vara andligen besläktad, ha samma sfär, vilken det så är. Ännu står för mig som bevis på människans förunderliga förmåga att förbittra sitt liv, en förmiddag på en sådan junta, som jag var med om.

Vi hörde icke ihop, vi damer. Och när så fyra i ringen i solskenet vid kaffebrickan i en stor, ganska vacker salong, började

behandla umgänget, var det ingenting annat att göra för ett par av oss andra än att tuga. Jag teg i två timmar. För mitt minne står ännu solskenet, i dess gyllene strimmor, de fyra storväxta damerna och en virvel av namn och skillsmässor — namnen har jag glömt och även skillsmässorna, ty också de voro triviala och intresselösa, utan patos, utan romantik. Och så blev min tystnad märkbar och togs som en demonstration, vilken den verkliga borde ha varit. Men i stället var den mera dikterad av obehag, villrådighet, ett slags bedövning, även moralisk feighet, måhända. Jag blev från det ögonblicket utstött ur en krets, där jag inte mera ville vara och tyvärr utstött under trycket av min egen passivitet, utstött utan att vara nöjd med mig själv.

Det var den juntan. Och den var fasansfull, det ser jag nu efteråt. Jag minns, att i början pratade och skrattade vi så — det var en mycket kvick skådespelerska med — att ett par av oss hittades likbleka i tamburen, kippande efter balans.

Den idealiska juntan skall vara munter, men inte uppskruvad, hygglig i tonen, men inte heller affekterad, lugn, men inte tråkig, givande, men inte så givande, att man kommer hem till sin familj med kokande hjärna. Jag tror att idealjuntan finns här och var och då är den en form av umgängesliv, som i viss mån liknar människans klubbiv och vad de vilja nå med det: otvungen, givande samvaro utan pretentioner och med likasinnade.

VERA v. KRÆMER.

SVENSKT KONSTHANTVERK I ORD OCH BILD

ERIK WETTERGRENS BOK — ETT STATLIGT VERK.

DÅ FÖR ETT FÖRESLAGET HÖGST förnämligt bokverk om vårt konsthantverk mera av entusiasm fanns till övers än ekonomiska tillgångar, räddades situationen av två Malmöbor, herrarna John Kroon och Edvin Lundgren. Ett bokverk kom till stånd, och författare blev intendenten vid Nationalmuseum, Erik Wettergren. Hans djupa kunnighet och eleganta penna göra i mycket hög grad den översikt njutbar, vilken i själva verket är den allra första vad beträffar de senaste årtiondenas svenska konsthantverk.

Det har endast varit rättvist att i ett verk som detta gripa tillbaka, och förf. har gått så långt som till sekelskiftet. Visserligen hade vi den tiden varken glas eller tenn eller keramik, men vi hade en högtstående bok- och textilkonst. Voro vi numera eventuellt på väg att glömma vad den senare då gav oss så är det endast tillbörligt att vi påminnas därom. »Vårdinge Fuga» av Carin Västberg »Ödet» av Maja Sjöström och »Gagnevmattan» av Maria Adelborg tillhöra dessa svunna tider och alla tre vittna högt om vilken glänsande textilperiod, som hade inlett med året 1900.

Bland moderna avbildade textilier är Maria Anderssons lilla blå hautelisse i linne

utsökt och fantasifull, Märtha Gahns matta visar kanske den allra graciösaste teckning hon gjort, Greta Sandbergs knypplade verk (icke spets) är av stor finess och hållning. Med allt det övriga — textilkapitlet ledsagas av ej mindre än nio textsidor och nära ett femtiotal bilder — äro vi väl

Prenumerera på Idun 1926!

Naturligtvis skall Ni prenumerera på Idun för 1926, Sveriges äldsta och förnämsta damtidning. Med detta nummer följer ett inbetalningskort för prenumeration 1926, som ifylles och sändes till Iduns exp. Prenumeration kan också verkställas i närmaste bokhandel eller postanstalt.

Prenumerationspris 1926:

<i>Helt år uppl. B.</i>	<i>kr. 15.—</i>
<i>Halft år „ „</i>	<i>„ 8.—</i>
<i>Helt år „ A</i>	<i>„ 17.—</i>

förtrogna. Det är goda ting, som förskafade sina utöfvere ett högt beröm. Endast i ett par fall ha förbluffande nog äldre tiders kompositioner utgivits som modern alstring.

Kapitlet om vårt glas illustreras av ett fyrtiotal bilder, avdelningen om vår bokkonst är ännu utförligare. Är inte publiken på det hela taget något för litet bokälskande för att känna till och njuta av detta tryck, dessa illustrationer, dessa bokband? Bl. a. konstnärer uppträda här som lyckliga förmågor Harriet Sundström och Bertha Svensson.

Keramik, möbelkonst och metallkonst ha fått sina utförliga kapitel. Ett gott grepp är att för utländska läsare — ty boken är avfattad på franska och à propos Parisutställningen direkt adresserad åt utlandet — medtagits en del utsökta och mycket typiska bilder av innerarkitektur.

Två affischer i färg avsluta bildmaterialet, obeskrivligt präktiga saker, Uppsalautställningens år 1917 och Barnens Dags för två år sedan. Det är något våldsamt något av svensk bravur över detta uppslag, där Wilhelm Käge och Torsten Schonberg stå som goda grannar. Med denna fanfar lyktas Erik Wettergrens vackra bok.

ELISABETH THORMAN.

Bästa garnkvaliteter, äkta färger, omsorgsfullt arbete, konstnärlig känsla karakteriserar våra vävnader.

KONSTFLITEN, G:la Högskolan, Göteborg.

AUX GALERIES LAFAYETTE
Modeller och prover till påseende hos GALERIES LAFAYETTE AGENTUR
Begär våra kataloger.

Riks 115 66
Nor 160 55

Birger Jarlsg. 29
STOCKHOLM

Lydia Wahlström.

Ellen Key.

Prins Wilhelm.

Selma Lagerlöf.

Ann Margret Holmgren

IDUN 1926

Ellen Cederström.

Marika Stjernstedt.

Tor Hedberg.

Bengt Aurelius.

Annie Quensel.

Margareta von Schwerin.

Elisabeth Thorman.

Ida Gavell-Blumenthal
(Delsbostintan).

Anna Schenström.

Anna Levertin.

Ett nytt år stundar och för Idun är det i så måtto betydelsefullt att det avslutar ett fjärde årtionde av tidningens tillvaro och att således Idun året därefter kan fira sitt 40-års-jubileum.

Älst av alla veckotidningar i sitt slag har Idun ålderns mogna erfarenhet men för övrigt den ungdomliga livaktighet som ju Iduns-äpplet lär förläna. Redan från sin första början fick Idun heders-titeln Damernas Egen och under ett snart 40-årigt målmedvetet arbete har tidningen också vetat att hävda sin rangställning som en illustrerad veckotidning för kvinnan och hemmet. Därför står Idun, all konkurrens till trots, än i denna dag i sin säkra och av ingen rubbade position som en den bildade medelklassens egen tidning, som ständigt strävar att ge sin läsekrets det bästa och mesta möjliga och att med bibehållande av sina gamla goda traditioner erbjuda en såväl i fråga om utstyrsel som innehåll modärn, elegant och på samma gång gedigen tidning. Att detta inte är tomma ord framgår bland annat genom ett studium av den stab på olika områden framstående medarbetare som Idun under 1925 haft glädjen se i sina spalter. Vi anför här blott några namn:

Astrid Ahnfelt, Karl Asplund, Prinsessan Bernadotte, Elsa Beskow, Thore Blanche, Gustaf Bolinder, Anna Lenah Elgström, Ossian Elgström, Sigrid Elmlblad, Albert Engström, Alma Falk, Daniel Fallström, Jane Gernandt-Claine, Tor Hedberg, Vivi Horn, Ellen Key, Hedda Key-Rasmussen, Axel Klínckowström, Oswald Kuylenstierna, Elisabeth Kuylenstierna-Wenster, Gurlí Linder, Selma Lagerlöf, Vivi Laurent, Ellen Lundberg-Nyblom, Knut Nyblom, Annie Quensel, Maria Rieck-Müller, Herman Seldener, Ebba von Seth, Gunnar Mascoll Silfverstolpe, Frida Stéenhoff, Julia Svedelius, Nathan Söderblom, Anna Söderblom, Alma Söderhjelm, Gustaf Ullman, Prins Wilhelm, Elin Wägner, Hazze Zetterström, Erik Zetterström, Dan Akerhielm, m. fl.

Iduns program för 1926

visar att tidningen energiskt arbetar på att hålla uppe sin höga nivå.

Prins Wilhelm, Iduns väl mest uppmärksammade medarbetare fortsätter under 1926 att följa utvecklingen av vår sceniska konst, i de med omsorgsfull sakkunnighet framförda och i personlig stil hållna teaterkritiker vilka på båda sidor rampen ha mycket intresserade läsare.

Ellen Key fortsätter tecknandet av de levnadsminnen i vilka samtida personer och händelser skildras med levande åskådighet.

Ellen Key fortsätter tecknandet av de levnadsminnen i vilka samtida personer och händelser skildras med levande åskådighet.

Särskilt kunna framhållas Iduns litterära översikter av Marika Stjernstedt och Birger Mörner, av Ann Margret Holmgren förträffligt gjorda översikter Kvinnorna ute i världen, Iduns mode- och handarbets-avdelning med så utmärkte medarbetare som Elisabeth Thorman, Margareta von Schwerin, Celina Runeborg, Brita Lidbäck, och Elvira Harms. Iduns hushållssida redigerad av Gunilla-skolans i Upsala insiktsfulla föreståndarinna fröken Anna Schenström prisas alltjämt som den säkraste vägledning för våra husmodrar.

Vad som händer i utlandet

speciellt det som för dampubliken kan vara roande och nyttigt att höra, hålla våra korrespondenter oss underrättade om framför allt vår utmärkte Pariserkorrespondent fu Anna Levertin som med god blick och sakkunskap beskriver modets skiftningar och nyheter, vidare Eskil Sundström som från världsstaden vid Themsen skickar briljanta små skildringar av London-livets fashionabla företeelser och så Viggo Schiörning som påpassligt inberättar vad nytt och trevligt som passerar i Kongens By.

Kvinnlig idrott ägnas den största uppmärksamhet, naturligt nog eftersom intresset därför är i jämn stegring hos det unga Sverige. Idun söker därjämte underhålla och öka denna för det unga kvinnliga släktet hälsobringande livaktighet å den kroppsliga hygienens område.

Bland nyheterna för år 1926

kan särskilt framhållas att Delsbostintan doktorinnan Ida Gavell-Blumenthal skriver med sin oförligenliga humor om vad hon upplevat under sin senaste Amerikaresa.

Författarinnan Anna Lenah Elgström lämnar under rubriken Mödrar en svit artiklar om moderlighetens stora problem.

Professorskan Annie Quensel skriver en förträfflig artikelserie "Bland det modärna Rysslands kvinnor".

Författarinnan Hildur Dixelius skildrar kvinnogestalter i modärn dikning.

Författaren Tor Hedberg delger en serie ungdomsminnen från skärgården.

Författarinnan Fil. D:r Lydia Wahlström skriver en artikelserie Tidsfrågor.

Författarinnan Frh. Annie Akerhielm skriver om samtida kulturföreteelser.

Möbelarkitekt David Blomberg står under hela året läsekretsen till tjänst med de bästa anvisningar om hur man skall inreda sitt hem; granskar och rättar de ritningar till nybyggen och nyinredningar som prenumeranterna sända in. — Vidare märkes

Iduns stora litterära pristävlan

där 10,000 kronor utdelas i pris för de bästa romanerna vilka införas som följetong i Idun. Prisbedömare äro författarinnorna Elin Wägner och Marika Stjernstedt samt Prins Wilhelm och Professor Fredrik Böök.

Under 1926 liksom förut erhålla alla Iduns helårsprenumeranter gratis tidningar med färgomslag försedda och rikt illustrerade vår- sommar- och höstnummer samt dessutom det stora charmant utstyrda julnumret.

Allt som allt kan sägas att Idun ämnar fortfarande liksom hittills vara familjen en god vän, underhållande, sakrik, undervisande, med gott humör och med uppriktigt uppsåt att utan braskande åthävor och sensationsjuktande reklam underhålla och föröka sina sedan 40 år förvärvade sympatier.

Alltså: sätt Eder till telefon och ring upp Stockholm Norr 1602, eller gå till Edert postkontor och prenumerera på IDUN som för helår kostar:

A-upplagan = Praktupplagan Kr. 17:—
B-upplagan = Vanliga upplagan Kr. 15:—
Prenumeration bör ske i god tid före jul om man vill ha sin IDUN i rätt tid på nyåret.

Äkta Spets- & Sidendépôt
STUREGATAN 6"

Tel. 77436.

HISS.

Norr 19700.

Besök vår JULUTSTÄLLNING

med dess många vackra men dock billiga Dukar, Kuddar, Stores, Gardiner i vitt och handtryck av Fru Elsa Lindström, förtjusande Underkläder, Schalar och Kragar, Näsdugar och Väskor. Dosor, Skrin och Stakar inkomna.

BLAND LUNDS STUDENTSKOR

NÅGRA MINNESORD MED ANLEDNING AV ETT JUBILEUM. AV SIGNE NILSSON.

I sällsapsrummet.

Föreståndarinnans rum.

LUNDS KVINNLIGA STUDENTHEM har i höst fyllt sitt 10:de verksamhetsår. Det är Sveriges första och hittills enda institution av denna art. Historien om dess tillkomst och de yttre konturerna kring dess verksamhet fyller inte så många rader.

På hösten 1915 startades denna lilla och i Lund så välkända institution vid Stora Algatan 8 främst tack vare nu avlidna professorskan Maria Ribbings varma iver för saken. »Hemmet», som det i dagligt tal kallas — ett namn som det också med all rätt bär — rymmer sällsapsrum, matrum, 4 rum för helpensionärer samt föreståndarinnans rum, som väl till sin princip men ej till sitt praktiska bruk kan skiljas från sällsapsrummet.

Alltifrån första starten har fröken Ellen Bruzelius varit »hemmets» föreståndarinna. Och denna på många sätt krävande verksamhet har för henne aldrig varit ett yrke eller en indifferent sysselsättning utan ett verkligt livskall, som hon med en sällsynt förmåga att aldrig spara sig själv — eller tänka på sitt — med odelat hjärta ägnat sig åt.

För studentskorna är också »hemmet» och »Tant Ellen» två oskiljbara begrepp.

Förvaltningen skötes av en styrelse ur den akademiska världen, där även studentskorna ha sina egna representanter med.

Som redan är nämnt kunna endast 4 stycken få helinackordering på »hemmet», men härutöver intaga omkring 30 studentskor sina måltider här och ha förövrigt ett centrum för sin akademiska tillvaro, för att inte tala om alla dem, som utan att direkt höra »hemmet» till, här få hjälp i råd och dåd i mångahanda bekymmer.

Under dessa 10 år, som nu gått har »hemmet» ofta haft svåra ekonomiska bekymmer, som gång på gång ha hotat hela dess existens. Men tack vare nu avlidne kammarherre och friherrinnan Coyets på Torup stora frikostighet — som Lunds studentkår även i många andra sammanhang har att tacksamt minnas — kan nu Lunds kvinnliga studenthem se fram mot en eko-

nomiskt tryggad framtid och med förhoppning att rätt väsentligt kunna utvidga sina lokaler och sin verksamhet.

Det var den yttre historien i all enkelhet och på några rader. Men om alla de studentskor, som under årens lopp levat det mesta och kanske bästa av sitt studieliv i närmaste kontakt med »hemmet», för en enda kväll kunde samlas vid minnenas runda bord, så skulle nattens timmar gå, utan att någon märkte det, och »den klara morgonstjärnan» skulle lysa in på en församling, som alltjämt fördjupade sig i en brokig mångfald av glada och sorgsna minnen.

Det akademiska livet överhuvud är nog en liten värld för sig, en särställning på gott och på ont. Och även om studentskorna nu i stort sett ha alldeles samma rättigheter som de manliga kamraterna, så kan det inte hjälpas, att de dock på många sätt bilda en liten grupp för sig, en liten kår för sig inom de stora officiella studentkåren. Det är helt naturligt, att det måste bli så och väl heller ingenting att klaga över. Den som vistas som student-ska i en universitetsstad är inte mycket benägen att tro på statistiken, som visar, att det finns så många fler kvinnor än män. I den akademiska världen dominerar ju den maskulina delen av släktet med en överväldigande majoritet. Här råda överallt sedan länge fastställda former och seder, som studentskorna endast ha haft att anpassa sig efter, i den mån som de deltaga i det offentliga studentlivet, där de spela en försvinnande liten roll; något som i viss mån är självförvällat på grund av studentskornas ohjälpliga motvilja för att deltaga i nationssammanträdena och så vinna något inflytande på kårens förvaltning.

När man kommer till Lund som nyvorden student så torde den första erfarenhet man gör vara en ganska kännbar missräkning. Den stad, som sen kommer att bli så älskad som ingen annan, och som håller ens hjärta fast för hela livet, den ter sig vid det första mötet så avvisande, så

exklusiv, som skulle man aldrig kunna tränga igenom främlingskänslan och bli en av dess egna, en civis academicus med andens hemorts rätt i lärdomsstaden. Man undergår en sådan irriterande deklassifiering. Nyss stod man på årens och vetandets tinnar såsom skolans avgående studentklass, avundad samt beundrad av gymnasisternas plebejiska skara. Här står man åter på rangskalans noll-grad, det vimlar av högre och lägre akademiska titlar, sin docent är man färdig att i sitt hjärta ägna gudomlig hyllning, fast man nöjer sig med att manifesteras det i en äkta skolflicksnigning för den något förvånade unge mannen. Och svårt är det att komma till rätta med studierna. Man skall ju läsa på egen hand, och man tycker inte, att det låter så gruvligt svårt med den kurs studiehandboken föreskriver, och de flesta ha nog börjat med att planera en fullödig kandidatexamen på två till tre terminer, som sedan ha förlängts till motsvarande antal år.

Men en gång kommer den sista tentamen, den som leder över till examen. Det känns skönt att nå målet för så många mödor, och man vet, att nu skall man ge tillbaka ut i livet allt det, som man själv fått under sin privilegierade studietid. Men det är alltid ett smärtsamt avsked, som tages på »hemmet» på kvällen den 31 maj, då det stänger sina portar kring det gångna arbetsåret, festen för dem, som skall lämna staden. Då tager man avsked av »hemmet» och »Tant Ellen», av kamraterna och vännerna, av sitt studieliv och av Lund. Och det är ett avsked, som går en djupt till sinnes, så djupt att sitt halva hjärta det lämnar man för alltid kvar i den lilla staden på slätten. Och dess vackra profil med domens två torn kan man alltid se framför sig, var man är och när man vill, såsom man sett den så många gånger, då man kom vandrande ifrån slätten. Och ens ande i exilen lustvandrar mängen gång på gångarna i Lundagård och den gamla, kända vägen till »hemmet» vid Stora Algatan 8.

Det är Fruksalt SANITOS

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

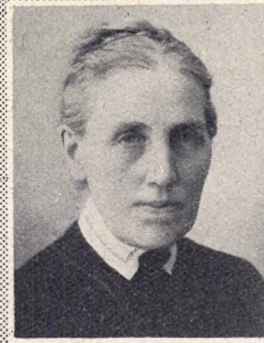
ANNA INGVALDSON.
F. Ohlson, Norrköping. Änka efter byggmästaren J. F. Ingvaldson.
85 år den 20 december.

SELMA TJERNELD.
F. Arnell, Härnösand. Änka efter läroverksadjunkten E. Tjerneld.
80 år den 13 december.

SOPHIE PALMSTIERNA.
F. Blomstedt, Eksjö. Änka efter landshövdingen, frih. Hjalmar Palmstierna.
80 år den 21 december.

ELIN GLIMBORG.
F. Sjöwall, Skedaborg. Änka efter kontraktsprosten F. V. Glimborg, Vårdsberg.
65 år den 22 december.

HEDWIG WILSSON.
F. Wulff, Trollenäs. Måka till kyrkoherden och kontraktsprosten C. G. Wilsson.
60 år den 13 december.

AGDA AMNÉUS.
F. Bergvall, Stockholm. Änka efter apotekaren John Amnéus.
60 år den 18 december.

EVA HAMMAR.
F. grev. Hamilton, Skara. Måka till direktören Sven Hammar.
60 år den 19 december.

FRIDA von SCHINKEL.
F. Redtz, Stockholm. Måka till översten Axel von Schinkel.
60 år den 19 december.

ANNA BERGENSTRÄHLE.
F. Wallenberg, Stockholm. Måka till kammarherren Edward Bergensträhle.
60 år den 24 december.

LOUISE von BAHR.
Fröken, Stockholm. Gymnastikdirektör. Dotter till kaptenen Otto von Bahr och hans måka f. Boström.
55 år den 18 december.

LOUISE NATHORST-BÖÖS.
Fröken, Rimforsa. Förest. vid Fredr. Bremer-förb. lanthushållningsskola för utb. av lär.
55 år den 20 december.

ELEONORE ERNBERG.
F. Riben, Stockholm. Måka till regeringsrådet Jarl Ernberg.
55 år den 22 december.

ANNA af SANDEBERG.
F. Engdahl, Vänersborg. Måka till översten Ernst af Sandeberg.
50 år den 14 december.

MÄRTA LAGERFELT.
F. Schubert, Kiel. Måka till svenske pastorn, lektorn, frih. Carl-Gösta Lagerfelt.
50 år den 15 december.

SIGNE EURENIUS.
F. Amnéus, Östersund. Måka till landssekreteraren Jakob Eurenus.
50 år den 18 december.

ESTER MITTELSTEN.
Fröken, Umeå. Fil. lic. Lektor vid folkskoleseminariet i Umeå. Ordf. i Vita Bandets lokalavd. m. m.
50 år den 20 december.

LINNEA HASSELGREN.
F. Sundeman, Alanäset. Måka till komministern Karl Hasselgren.
50 år den 20 december.

THYRA SÖDERBAUM.
F. Christensen, Rönninge. Måka till disponenten C. R. Söderbaum.
50 år den 23 december.

THECLA CORIN †.
F. Ahlander, Göteborg. Måka till grosshandlaren Oscar Corin.
* 1859, † den 15 november.

ANNA BERGH †.
F. Hedström, Skara. Änka efter provinsialläkaren, d:r C. Bergh.
* 1863, † den 19 november.

Världsmärket sedan 1857.

Därför att de tycka om gott bröd, baka millioner husmödrar med Rumford.

"det hälsosamma bakpulvret."

VRÅKTE DET ÄNNU NER ELLER var det bara stormen, som kastade ned de lösa drivorna? Ja, det var omöjligt att urskilja vilket, allt var bara vitt, flygande moln av krita, och så vinden, som tutade och tjöt, och inte ett spår av några vägar genom parken. Att det elektriska ljuset hade slocknat, så att tjänstflickan fått bära in en fotogenlampa var inte i och för sig något så motbjudande, ty det hände emellanåt ändå, när allt var i sin ordning, men att telefonen bara gav ett sakta klirrande och ett oredigt brus inne i örat blev till en mätare och isolering, som kom hennes ödslighet att gripa ännu mer omkring sig. Detta var nu tredje dagen, och i middags hade det inte ens kommit någon post, och hon hade setat vid bordet och bara petat i sina älsklingsrätter, kåldolmarna och äppeltårtan, som gamla Erika i sin förblindade ömhet brukade gripa till, när hon såg att kompassen var i olag.

Ett ögonblick funderade hon på att gå till skrivbordet och avleda sitt missnöjes kanal till någon av väninnorna, — där var ju Astrid, som var så söt och trofast och hade uppkallat alla sina småflickor efter henne, och där var Ylva, konstnärssjälén, som hon beundrade, och vars utveckling hon hade ekonomiskt möjliggjort, men vad skulle hon vinna annat än deras skadeglada triumf: Ja, varför i all världen skall du envisas att sitta därborta på Trankärr, du, som kan inrätta dig precis varhelst dig lyster?

Den visan kunde hon förut, och det var inte bara andra, som frågade, utan hon undrade själv: hur kommer det sig att jag inte kan rycka mig loss? Är det bara en vane-förkalkning, eller har mitt väsen vuxit fast i denna ram för all min tysta grämlöse?

En fint och känsligt gjord framställning av kvinnan i "den farliga åldern".

Ty Trankärr var ingalunda någon så perfekt idyll, att man för dess naturliga företräden trollades fast där. Så länge direktören, fru Monikas man, hade levat, hade det också använts endast till sommarnöje och jakt-annex. Markerna voro nämligen utmärkta med starka bestånd av allt slags villebråd och när han nu en gång fått ta det i likvid av en stackars ikullbruten ägare kunde man lika gärna ha det kvar tills egendomarna gingo i bättre konjunktur igen. De första åren hade fru Monika ofta kommit ut och stannat där ensam ett par veckor. Långt in på senhösten hade hon legat i päls ute i hängmattan vid almarna och stirrat upp i molnen, och där hade, så trodde hon själv, allt av levande känsla inom henne mulnat ner med de fallande löven. Den första fåvitska drömmen, hoppet att hos denne man, som man i falsk och egennyttig kärleksfullhet hade bundit henne vid, få fram något att gripa om och bygga på, den smulades rätt tidigt sönder, men den andra, längtan efter barnet, den var segare och hårdare att brottas med. Men fru Monika var intet martyrkärl, och huden blev så småningom barkad, fast med en och annan ömtålig spricka. Det kom en tid, som väl omärkligt bildade själva krisen, — då hon kastade en urna med förgät-mig-er ut genom fönstret, därför att de påminde henne om barnaögon, och då hon fick en besynnerlig, vild förkärlek för att höra kråkor kraxa. Sedan blev det stilla, och hela tiden var hon i sitt umgänge ej endast fullt och säkert balanserad utan livlig, underhållande och full av deltagande intresse för vad hennes vänner företogo.

Ingen hade heller kunnat ana hur bitterheten jäst och bubblat i den hålighet, som äktenskapet borrar upp inom henne. Och när direktören hastigt förolyckades vid en

flygtur i Frankrike kunde ingen utfundera varför hon som änka tog sitt flicknamn tillbaka. Den charmanta villan i staden donerade hon till barnkrubba och umgänget tävlade att lämna anvisning på våning, och så for hon utan att säga någon enda till dit ut till egendomen, och blev kvar igenom både höst och vinter.

Därute höll fru Monika orienterande samtal med sig själv. Nu är du alltså fri och ensam, men vad kan du göra med din frihet? Ingenting alls — vad skulle jag väl finna på? Tiden har ju för längesen runnit genom mina fingrar, och jag åstundar inga erotiska nachspiel — för mig går det hela bara ut på att åldras med smak, och hinna göra litet nytta med de myckna pengarna, som säkert inte kommit till så hederligt och fläckfritt just.

Någon gång for hon in till staden, och blev mottagen med stor förtjusning och otaliga förslag, det var med friarna som förut med lägenheterna, den ene var präktigare och inventiösare än den andra, och så slog hon skrattande med händerna, och rymde från omsorgsfullt arrangerade middagsgästningar till sitt »vinnerliga spökslott».

Med uppriktigt tillfredsställelse i sitt hjärta kursiverade och betraktade fru Monika sina födelsedagens mersiffror, och nickade välkomnande i spegeln åt de gråa trådarna i sitt kastanjebruna hår. Men vad betyda till sist en siffra och en hårlänk, när den listiga stunden smyger sig fram ur sitt bakhåll?

Och vid trettonio förälskade sig fru Monika Hjelte, hjälplöst, okritiskt. I sitt första stadium var det jämförelsevis ofarligt, eftersom föremålet var en bok, en lyrisk diktsamling till och med, som handlade om allt

(Forts. sid. 1356.)

Torsdagen den 3 december sammanvigdes i Jacobs kyrka i Stockholm kammarherren Rudolf Ahlsell med fröken Margit Silfversvärd, dotter till kabinetskammarherren och översten Ernst Silfversvärd och hans framlidna maka född Smerling. (Foto: Lamm.)

I Engelbrektskyrkan i Stockholm sammanvigdes fredagen den 4 december kammarherren i överståthållarämbetet Curt Edelsvärd son till kammarjunkaren m. m. F. W. Edelsvärd och hans maka född Boije, och fröken Ella Hedenlund, dotter till bankdirektören Axel Hedenlund och hans maka född Böckman. (Foto: Lamm.)

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Bereden vägen för Herren, gören stigarna jämna för Honom. Matteus Ev. 3:3.

Alla dalar skola höjas och alla berg och höjder sänkas. Jesaja 40:4.

Så låtom oss lära känna Herren, ja låtom oss fara efter att lära känna Honom, Hans uppgång är så viss som morgonrodnaden.

Hosea 6:3.

Se din Konung kommer till dig rättfärdig och segerrik är Han. Sakarja 9:9.

Den sten, som byggningsmännen förkastade, den har blivit en hörnsten.

Lukas 20:17.

Och i ingen annan finnes frälsning.

Apostlag. 4:12.

Hosianna Davids son, välsignad vare Han, som kommer i Herrens namn.

Matteus Ev. 21:9.

De kooperativa företagen — allas egendom

FÄNRIK STÅLS SÄGNER I BILD

För närvarande pågå utvid Råsunda Filmstad inspelningarna av Fänrik Ståls sägner, varur vi här nedan meddela några bilder. Det är stor-slagna och ärofulla scener, som utspelas. Regissör Brunius har lyckats uppleta utmärkta typer både för finnar och ryssar. De pågående inspelningarna äro interiörer, som kopierats från originalen i Finland. Däremot ha alla exteriörer filmats i Finland, liksom scenerna ur Lotta Svärds liv skola inspelas i Finland på nyåret, för att få denna "pärla på krigets strål" i den rätta miljön. — Runeberg spelas av skaldens egen sonson, K. M. Runeberg.

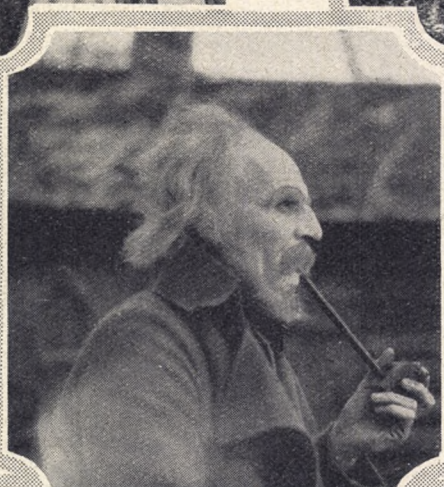

Högkvarteret på Tavastehus slott, där Sandels, Adlercreutz, von Döbeln, av Klercker, Klingspor m. fl. äro samlade.

Molnets broder.

Wilhelm von Schwerin (Nils Ohlin) och hans ungdomsväninna Karin (Anita Dorr.)

Fänrik Stål — John Ericsson.

Turkoniemi torp, där Pelander, förebilden till Fänrik Stål bodde.

Fänriken berättar för den unge skalden Runeberg. (John Ericsson — K. M. Runeberg.)

U N G A M Ö D R A R

En förtjusande samling unga mödrar — bekanta damer ur societeten och alla i om inte ton-åren, så tjuguarén — ses här med sina barn. Senare fortsattes serien.

Friherrinnan Sigrid de Geer, f. Holtermann med sina barn.

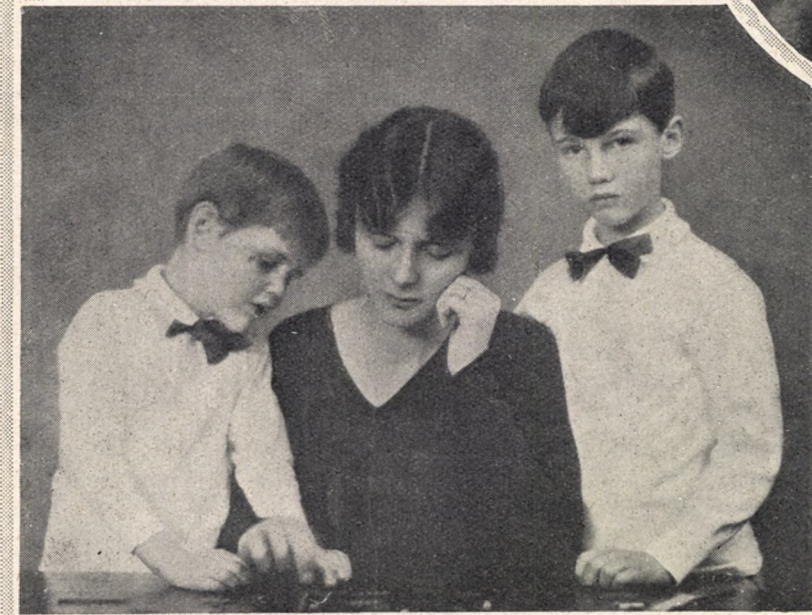
Fru Sonja Francke, f. Malm och hennes lille son.

Fru Wanda Tarras-Wahlberg, f. Zahle, dotter till förre danske ministern i Stockholm, med sin baby.

En litterär mamma med sin arvinge — fru Thora Dardel f. Klinckowström.

Med sina två söner — fru Sonja Nordenskiöld, f. Kramer.

En fyrväppling. Grevinnan Greta Gyldestolpe, f. Heijkenskjöld, med sina barn.

En förtjusande vacker hy

är vad varje kvinna eftersträvar och även kan ernå genom att dagligen använda

FARÉNA-CRÈME

En utmärkt dag-creme, icke fet, men ändå så lätt och mjuk att hyn ej torkar. Utjämnar skroflighet; ett utmärkt underlag för puder. Skyddar mot ombytlig väderleks skadliga inverkan.

Gahns
UPSALA.

Namnet GAHNS är en garanti för förstklassigt fabrikat.

Anna Wallander.

Fru Anna Wallander, född Zachau, som den 13 december fyllde 50 år, är säkerligen en av de mest kända kvinnorna i Halland, enär hon genom sin verksamhet i Röda Korsets tjänst kommit i beröring med hela provinsen och överallt genom sin duglighet och sitt vänsälla väsen förvärvat stora sympatier.

I Halmstadskretsen av Röda Korset har hon under 20 år skött sekreterarens ansvarsfulla post, och då III distriktet av Röda Korset år 1915 upprättades i Halmstad, var hon självskriven också till dess sekreterare. Det är intet litet arbete, som kräves av en person, som samtidigt bekläder två sådana förtroendeposter, ty som alla veta, har Röda Korset alltsen världskrigets utbrott utvecklat en intensiv verksamhet på olika områden. Bland de mest krävande av dess arbetsuppgifter var krigsbarnsverksamheten.

I Halland ha under åren 1919—1925 mottagits cirka 440 österrikiska och tyska barn, vilka det ålåg sekreteraren att avhämta i Sassnitz, placera ut i de anmälda hemmen och sedermera inspektera dem för att se, om de kommit på sin rätta plats och i motsatt fall flytta dem till andra hem. Man kan förstå vilken personalkänedom fru Wallander förvärvat såväl under dessa resor som under de inspektioner hon gjort i kretsarna på distriktsstyrelsens uppdrag. Överallt i hela länet är hon varmt värderad och ett bevis för denna uppskattning fick hon vid distriktsstyrelsens 10-årsjubileum sistlidna vår, då ombud från alla kretsar i Halland enat sig om att till henne överlämna ett vackert halssmycke. Röda Korsets överstyrelse hedrade henne vid samma tillfälle med sin sällsynta guldmedalj. Från Tyskland och Österrike hade hon redan förut erhållit Röda Korsets hederstecken II klass.

Emellertid är det icke uteslutande inom Röda Korset fru Wallander verkat, hon har även tagits i anspråk för andra sociala värv.

Som glad och trevlig sällskapsmänniska är hon livligt eftersökt, och då hon nu firade sin 50-årsdag, fick hon mottaga mångfaldiga sympatibevis från när och fjärran. I. T. H.

Iduns översättningstävlan.

En lycklig tolkning av d:r Ada Harrisons "In an old-fashioned town" har insänts av signaturen "Ecces", som följaktligen blir pristagare. Signaturen E. B., enligt egen uppgift nybörjare, önska vi bättre lycka nästa gång. Ecces tolkning lyder:

Se, ett gammaldags hus vid en gammaldags led i en nätt liten gammaldags stad med en kullerstengata, så tröttsam och sned, där den strävar längs kullarnas rad. Vart vandringen går, vilken livslott jag får, mitt hjärta, min längtan och tro till barndomens hem, till mitt gammaldags hem, ville fly likt en sparv till sitt bo. I ett gammaldags hus vid ett gammaldags stråk bor ett kärt litet gammaldags par. Jag kan se deras bild mitt i världsvimlets bråk, och jag älskar var rynka, den har. Jag älskar var mus i mitt gammaldags hus

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

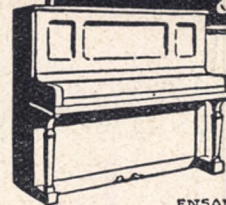
Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre Lediga platser 25 öre
å textsida. Bestämd plats Plattsökande
20 % förhöjning. Pensionat-, Skol- & Diverseannonser ... 35 öre

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. Idun uppl. B.
Helt år 15:— Helt år 17: 50
Halvt år 8:— Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 Kvartal 4: 75

STEINWAY & SONS

ENSAMAGENTUR:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 39.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

SPELKORT

tecknade av

OLLE HJORTZBERG
och **EINAR NERMAN**

Marknadens förnämsta.

„Cochlea“

pat. reg.-nr 28579. Världens bästa och finaste elektriska hörapparat. 1925 års modell försedd med reglering för 10—50 styrkegrader.

Begär prospekt och intyg.
Malmö Bandage-Etablissement,
Per Vejersgatan 9.

Försäljare för Stockholm: Majorskan
J. Petersohn, Rådmansgatan 9.

Vid

Engelska sjukan Bleksom Skrofler

och aptitlöshet hos barn i alla åldrar har Emulgon (vitaminrik fiskolja i förening med Phospho-Energon och kalk) givit utomordentligt goda resultat. Redan efter kort tids användning ger sig en märkbar förbättring tillkänna. aptit och vikt ökas, sömnen blir lugn och stärkande.

Under rekonvalescens och svaghet förorsakad av klena lungor, körtelsjukdomar, blodbrist etc. är en Emulgonkur synnerligen välgörande.

Giv Edra barn

EMULGON

Fås på alla apotek i originalflaskor om 200 och 1.000 gr.

VACKRA KVINNOR

vårda sin hy med

Radiolit-Hudcrème

Två burkar franco från tillv. Apotekare R. CONRADSON, Nordmaling.
Kontor och lager i Stockholm Kungsgat. 35. Tel. 1527.

Äkta Ramlösa-vatten

• Förnämsta Bordsvatten •
Verksamt mot Gikt, Reumatism och Njurlidande.

Benger's

Ribana

Underkläder

äro eleganta och praktiska samt synnerligen elastiska, varigenom de alltid bibehålla sin ursprungliga form även efter tvätt.

Måltidsvatten som hälsokur

erhåller man av Fruksalt-Samarin; det ger en läskande och härlig kolsyredryck, som piggar upp aptiten och befordrar ämnesomsättningen, renar och uppriskar blodet, befriar magen och tarmarna från otjänliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran, gifter som måste rensas bort, varmed undandröjdes grundorsaken till dålig hälsa; hela organismen sättes i god form.

Drick därför dagligen Fruksalt-Samarin. Pris pr fl. kr. 2.50; motsvarar 25 fl. mineralvatten. Erhålles å apotek, hos drog-, färg-handl. m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

Piprökarens

fru ger i år sin man till julklapp
Piprensaren SANATOR

Svensk uppfinning. Svenskt stål. Finnes i tobaks-, järn- och bosättningsaffärer.

I parti från Nya A.-B. Numa, Stockholm.

Det finns bara **ETT** säkert botemedel mot

Gikt, Reumatism, Ischias

radioaktiva vulkanslam. Tärning å 12 kr. eller kompress å 15 kr. räcker för hel kur. Finnes på apoteken eller mot postförskott franco från generaldepöten

LEANDER TELL, Flemingsgatan 20, Stockholm.

Hushållshandskar

6-6½-7-7½-8
2: 50 paret, extra tjocka 3: - paret. Ader bräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti Humana priser. Först klassigt parfymeri med toaletti- o. tekniska artiklar 10% extra rab

CITY. Gratis katalog

Jakobsbergsg. 27, hörn, av Regeringsg. Flemminggatan 13, mitt för Separator Till landsorten mot postförskott.

ARMOFIN
BÄSTA MEDEL MOT
ARMSVETT
FOTSVETT

ARMOFIN innehåller ej formalin eller liknande hudretande medel och är fullkomligt oskadligt.

ARMSVETT och FOTSVETT äro ytterst plägsamma åkomor, och den dam eller herre, som håller på sin personliga kultur och kroppsvård, vill ej gärna föråda sig genom svettluft. Kasta bort de ohygieniska svettlapparna, använd ARMOFIN och känn Eder torr och sval under armarna samt spara Edra blusar.

ARMOFIN säljes i alla parfymaffärer till kr. 2.50, 3.50 och 4.50. Till landsorten sändes ARMOFIN mot efterkrav vid hänvändelse till

KEM. TEKN. FABR. ARMOFIN, Storg 22, Stockholm. Tel. 760 57.

på dess gata längs kullarnas rad, var sten, varje strå, var vinkel och vrå i en nätt liten gammaldags stad.

Eccc.

Nästa tävlan gäller Edgar Allan Poes "A dream", av vilken och översättningar torde insändas 14 dagar efter detta nummers datum.

In visions of the dark night
I have dreamed of joy departed —
But a waking dream of life and light
Hath left me broken-hearted.

Ah! what is not a dream by day
To him whose eyes are cast
On things around him with a ray
Turned back upon the past?

That holy dream — that holy dream,
While all the world were chiding,
Hath cheered me as a lovely beam,
A lonely spirit guiding.

What though that light, thro' storm and night,
So trembled from afar—
What could there be more purely bright
In Truth's day-star?

Hemma hos postgeneralen.

(Forts. fr. sid. 1341.)

tande ägnar sig åt husmoderskallet och uppfostran av makarnas bägge små söner har hon före sitt giftermål som självförsörjande kvinna bl. a. under tre års tid fungerat som föreståndare för Studentföreningen Verdandis folkbiblioteksbyrå i Uppsala. Det var också vid Fyris stränder, västgöten Anders Örne träffade denna värmlandsflicka, som skulle bli hans följeslagarinna genom livet. Örnes tidiga och intensiva intresse för kooperationens utveckling i vårt land uppfyllde snart även hans maka och bägge kunna numera glädja sig åt dess framgångar.

Men framförallt tycks ett brinnande intresse besjåla makarna Örne: — barnen. »Hur upptagen min make än kan vara försummar han dock aldrig sin dagliga lekstund med pojkarna.» Man får väl hoppas att den nya befattningen med dess mångahanda nya förplektelser ej skall beröva varken gossarna eller deras far denna efterlängtrade stund, vilken icke minst även för fru Rut är en ständig glädjekälla. Ty familjelivet med alla dess olika yttringar utgör när allt kommer omkring den känslövärld som med band i alla kulörer fjättrat henne.

A. Q.

— — och en finsk diva.

(Forts. fr. sid. 1342.)

sov och för vilken ett tunnbandshoppande cirkussällskap lades in i Faust för att stimulera hans omusikaliska livsandar — men Edward somnade ändå. Det är konungar i litteraturens, musikens och konstens värld — Edelfelt, som målat hennes berömda porträtt, Björnson, »mäktig som urtidens Odin», Massenet, vars musik Ackté älskar och som hon finner vara orättvist föraktad i Norden. Leoncavallo, rund och tjock, liksom uppfödd med ister, Rejane, denna världens piggaste och mest geniala skådespelerska, som endast är alltför svag för det starka könet, Duse som koketterar med sin naturlighet, Sarah Bernhard, som jämte Caruso bäst förstätt reklamens konst, Adelina Patti, som satt där »liten, förtorkad, men spacklad och klädd i skär silkesmuslin, nyligen omgift med sin svenska massör, baron Cederström.» På detta sätt i Acktés inte så litet indiskreta, obarmhärtiga, men ofta roliga karaktäristiker passera sekelskiftets stora namn revy. Ungefär som när man sitter och skvallrar lite smått och vanvördigt.

Vi få också följa henne på hennes turnéer runt världen. Ganska, nej, mycket osympatiska äro interiörerna från New York

KVALITETEN

spelar näppeligen ifråga om någon annan vara en så avgörande roll som ifråga om nysilver, men ingen gång är det å andra sidan svårare att bedöma varans kvalitet. Fackmannen kan ofta med blotta ögat göra att en vara är av underhaltig kvalitet men med bestämdhet fastställa att kvaliteten är god, kan han endast efter laboratorieundersökning.

Den köpande allmänheten är därför hänvisad till att grunda sitt omdöme på ett varumärke som borgar för god kvalitet.

Det ligger ju också i öppen dag, att ett företaget, som under mer än ett halvt sekel framgångsrikt arbetat på att skaffa sig namn och anseende som kvalitetsindustri, icke äventyrar detta anseende för en tillfällig vinnings skull genom att på något sätt medvetet efterätta fabrikatets kvalitet.

Våra fabrikat försäljas i varje förstklassig juvelerareaffär och igenkänns på nedanstående varumärke.

Inveg. varumärke. En borgen för god kvalitet.

Guldsmeds A.-B. i Stockholm är ett fabriksföretag beläget Swedenborgsgatan 50 i Stockholm. Bolaget började sin verksamhet år 1867 och har sedan dess utvecklat sig till Skandinaviens största fabrik för tillverkning av silver och nysilvervaror. Bolaget har inga egna butiker.

Kvalitetsmärket för silver och nysilver.

GULDSMEDS A.-B. I STOCKHOLM

Krantz

PARISER NYHET!

Förtjusande julklappar i
Alabaster för Damer.

(Ny sändning inkommen.)

Smakfulla och dekorativa bonbonniärer och skålar, utförda i vacker italiensk alabaster och dekorerade av franska konstnärer.

Många storlekar. Priser från Kr. 4.75, 6.75, 8.75, 16.50, 22.—

Drottningg. 57,
Stockholm.

Butterick's

Rikst. 17 26.
Norr 14 10.

OBS! Till landsorten mot postförskott + porto.

FLORODOL
F-VÄL

Fin och vacker till form och färg, balsamisk, mild, frisk och upplivande är

FLORODOL
Pris Kr. 1:— pr st.
Parfumeri Flora, Gäfle. H. M. K. Hovlev.
Kontrollant: Fil. D:r Sten Tydén. △

**Tillförsäkra Eder
en god och billig
Smörblandning.
Köp alltid**

AROMA
Smörblandning

**Bemärk priset
på denna obestridligt
enastående kvalitét.**

— kan det verkligen vara så illa ställt på den kanten? Men med hänsyn till de svartmålningar Ackté tillåter sig om ex. musikförhållanden även i Norden känner man sig frestad att något reducera hennes uttalanden, liksom den gloria av förföljd oskuld som hon hela tiden promenerar omkring med. Sverige får ett långt kapitel, vittnande om en viss respekt. Men hon skämtar med vår divakult och våra konstnärers ofta förekommande jubileumsarrangemang och vår musikkritik, enkannerligen P. B., får sina fiskar varma. Den bästa hämnden, som en konstnär kunde utkräva på honom, vore att med ett lätt understrykande av det triviala och smaklösa i hans kompositioner föredraga dessa. En ryktbar kontrovers med Arvid Ödman får en tvivelaktig förklaring och om »den egenkäre, men sympatiske John Forsell» heter det att han förklarade sig själv vara världens förnämste Wolfram, en illusion, som Ackté icke nådes beröva honom. Kung Oscar visade även i Stockholm Ackté sin synnerliga bevägenhet — »enkel, hjärtlig och värdig var kung Oscar», säger hon. En liten muntrande episod berättar hon slutligen från ett besök hos prins Carl och prinsessan Ingeborg.

Aino Acktés memoarer sluta med hemkomsten från Amerika. Men det lär bli en andra del. Mätte den bli värdigare i takt och ton och mindre divatrång.

EVA NYBLOM.

Hårt väder.

(Forts. fr. sid. 1351.)

det varljusa och varma, som fru Monika så grundligt gjort upp räkning med i livet. Men hon såg allt oftare på namnet på titelbladet och viskade det halvhögt för sig själv. Inte för att dikterna voro så imponerande märkvärdiga, men det böljade i dem något av tillvarons egen klingande rytm och greppet var starkt och personligt.

Därnäst kom rösten, en röst i telefonen, som inte vetat vart han skulle ringa, men bad om ett bud till organisten, som skötte om föreläsningarna, att nästa lördag skulle han komma och berätta om sin resa i Spanien. Han kom också, och fru Monika bjöd honom med doktorn och klockaren till middag. Det var ingenting enastående, ty det brukade hon göra när det passade henne, men den gamle provinsialläkaren, som var ett stycke psykolog, konstaterade redan vid soppan, att hon var närvarande på ett annat sätt än annars, och att han aldrig under alla åren hade sett henne med ett sådant leende, som det hon bestod den tillfällige gästens skildringar. Efter middagen plockade hon fram sina egna pyreneiska foton och reseminnen, och de började kollationera. Hon nämnde i förbigående att besöket där varit ett led i hennes bröllopsresa, och utan att reflektera svarade hon ett par minuter senare på hans: »Har ni nånsin känt solen glöda så livgivande som där?»

»Det märkte jag inte, — jag fann den bara plågsam och olidligt het.»

Den unge författaren såg hastigt upp, förstående, och bytte om samtalsämne, men det var som om ett avstånd fallit bort emellan dem, och utan att hon visste varför, släppte hon sin misstro, och gav honom av sina egna skygga tankar. Det var en behaglig eftermiddag, den japanska lampskärmen var varsam och mild, vinet och frukten läskade, och klockaren och doktorn sutto vid schackbrädet, men vid brasan fick fru Monika beröm för att hon inte velat höra talas om värmeledning i sitt hus. När han slutligen bugade sig till uppbrott, blev hon alldeles förvirrad. Var det möjligt att denna människa skulle få försvinna med

Huru får man Järnhälsa

genom
järn

Ferrin

Bästa järnmedel.

Skadar ej tänderna.

Sällskapsresor

17 Jan.—11 Mars 26 resan till

Egypten

och

Palestina

24 Jan.—28 Febr. 168 resan till

Italien

Rivieran och Paris

4 Febr.—2 Mars till

Rivieran

Karnevalen i Nizza.

Paris

180:de resan till Paris.

Utförligt program gratis från

A.-B. Nordisk Resebureau

Stockholm, Operahuset och Jakobsgratan 6 (avd. för sällskapsresor), Rt. 90 44, Göteborg, Rt. 41 94 och Malmö, Rt. 32 26.

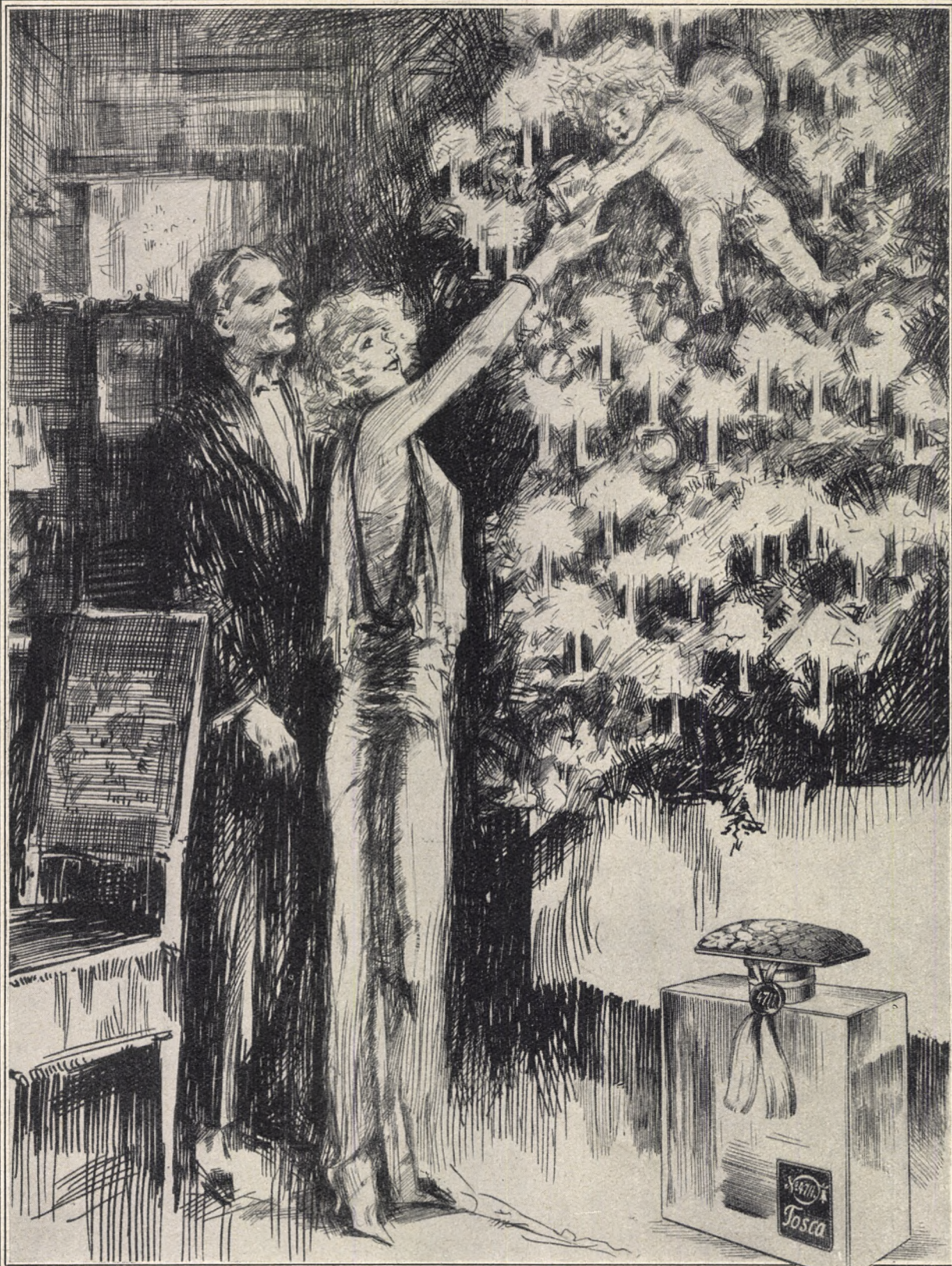

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta
HÄRMEDEL
och överträffas icke av
något annat liknande
preparat.

Pris pr fl. 3:25.
Erhålles hos alla 1:sta
klass Parfumeri, Damfri-
sering och Drogaaffärer.

Ensamförsäljare:
MADSEN & WIVEL,
Köpenhamn.

No. 4711. Parfum *Tosca*

En förnäm Julpresent

ens, utan att lämna kvar annat än ekot av sin egendomligt mörka, varma stämma här i rummet? Ja, naturligtvis, vad annars?

»Farväl, Fru på Trankärr, och stor tack!»

Det var åtta dagar sedan nu, och strängare och spydigare mot sig själv hade fru Monika aldrig varit. Om jag haft en dotter och hon gift sig tidigt hade jag ju mycket väl kunnat få heta mormor nu, och hon önskade att ett av dessa imaginära barn-barn hade kunnat skickas efter, — för att skratta ut henne. Det var ju så löjligt, så uppåt väggarna galet, men var gång hon hörde postgubben stampa av sig snön i förstu-

gan sprang allt blodet till hennes hjärta. Naturligtvis förgäves — nå, ett kort kunde han ju alltid skrivit, om han velat vara artig! Men han var ju inte så långt borta ännu, kanske ringde han upp en kväll och tackade för sist, och så spratt hon till för varje telefonbud, och sjönk ner igen, och läste ett par strofer ur hans bok.

Om han plötsligt skulle komma där i yrsnön, kämpa sig fram genom vallarna, och rycka upp dörren, hur skulle hon ta emot honom? Inte ens tanken kunde svara utan att hon rodnade som en sextonåring, och det ropade inom henne: Jag vill höra

hans röst — jag vill se honom — nu.

Men under tiden satt författaren på en gästgivargård högre upp i provinsen, och skrev ark efter ark på ett brev, som började Allrakäraste lilla Gärd! Och längre ner på sidan prisade han sig lycklig som sluppet äta alltför många middagar på flottiga landsortshotell, ty ute i bygderna blev han oftast inbjuden i familj. Så var jag här-omdagen på en gård, som hette Trankärr, hos en utmärkt stålig och gediget bildad änka, trettiofem à fyrtio år, och just ett tragiskt prov på hur »den farlige ålder» kan verka. För en oförsäkrad vägfarande hade

Halsen svider, Ni är hes —
bättre medel icke ges
än att i en större kopp
några Tulo lösa opp.
Uti kokhett mjölk att dricka —
följ mitt råd till punkt och pricka
blir Ni åter pig och kry
och förkylningen skall fly.

Tulo
DEN LILLE
MÄLSLÅKAREN

A.-B. Förenade Chokladfabr. Sthlm.

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande pension från
ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN I SVERIGE
Grundad 1784.

Vinst tillfaller de försäkrade i form av årlig tillväxt under
insättarens livstid å den blivande pensionen. Denna tillväxt
uppgår för närvarande till 7,5 % å det betingade pensionsbe-
loppet. En betingad pension å t. ex. 1.000 kronor tillväxer så-
ledes f. n. med 75 kr. om året. Prospekt portofritt på begäran.

STORKYRKBRINKEN 11. STOCKHOLM.
Tel. 60 00. Tel. N. 10 00.

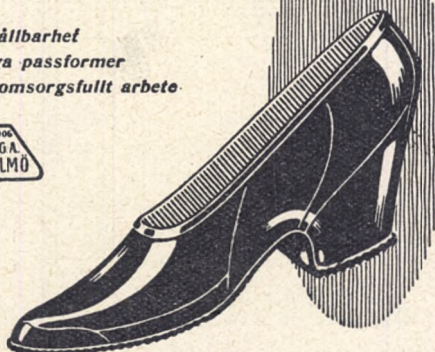
Sparta
SKODON

med BJÖRNÄDERSULOR försäljas med garanti för sulornas håll-
barhet. Björnlädet är tre gånger starkare än vanligt läder samt abso-
lut vattentätt.

Malmö

GALOSCHER

Enastående hållbarhet
Utomordentliga passformer
Prydligt och omsorgsfullt arbete.

RYSKA GUMMIFABRIKS A.-B.
MÄLMO.

hon kanske kunnat vara ganska farlig, men
för mig — —

Och slutet på brevet visade att även
lyriker kunna vara fruktansvärt banala, samt
att yrsnös uppgift är att gömma.

Julens flod av barnböcker.

Av Marie Louise Gagner.

EN MEDELKLASSFAMILJ SKALL GE VART
och ett av de fyra barnen — i åldern 7, 9, 12 och
15 år — en bra och rolig bok i julklapp. Man sö-
ker och söker på boklädsdisken, men summan
springer obevekligt upp till 12, 13 kronor. Detta
har man absolut ej råd till, boken får sitta emellan
på ett par håll, eller också måste man hålla sig till
en, åtminstone vad hållbarheten och utstyrseln be-
träffar, klen vara. Och detta spelar en stor roll,
när det gäller barn — barn, som läsa sina roliga
böcker ända till 8, 10 gånger. Det är synd att ge
barn elitböcker i häftesform.

Varför skola våra barnböcker vara så orimligt
dyra?

Därför att försäljningskretsen är så liten, svaras
det från förläggargård.

Ja, visserligen ser det ut, som om nu för tiden
föräldrarna ansäga, att "roliga böcker", såsom gåvor
till barn borde förekomma endast vid jultiden, men
å andra sidan utgöra ju skol- och folkbiblioteken
med deras starka utlåningsfrekvens av prövade ro-
liga böcker ypperliga omsättningsområden. Och i all-
mänhet är det nog så, att barn från någorlunda väl-
bärgade hem, som lärt sig älska vissa böcker i bi-
blioteket, gärna sätta upp dem på sin önskelista till
födelsedagen el. dyl. — Min åsikt är, att just
därför att böckerna åsättas så höga pris, bli de rena
överklassgåvor. Lyckligtvis givas undantag, och
jag kommer i det följande att på anmodan av för-
äldrar utsätta priset å böckerna.

Av sagosamlingar märkas först och främst urva-
let av *sagor och berättelser av H. C. Anderson* en
förtjusande, värdefull volym med teckningar av
Louis Moe (häft. 10 kr., klotb. 12 kr. 25 öre).
Richard Gustafssons hederliga och roande sagor i
ny upplaga (h. 5:75); *Grimms sagor* i övers. av E.
Björklund och med kolorerade bilder av Raul Hey.
Det är en vacker Grimmssamling och anmärknings-
värt billig (pr. kr. 3:75). *Fahlcrantz* ger ut
Japanska sagor (pr. kr. 3:75), som ju ha en säregen
charme för västerlandet och föreligga i mycket god
utstyrsel samt en samling sagor av Anna Lisa An-
dersson (pr. kr. 3:75). *Ottilia Adelborgs* vackra
böcker, *Prinsarnas blomsteralfabet* och *Pelle Snyg i*
Snaskeby, fröjda ju alltid ögat. För musikaliska barn
föreligga trenne med kolorerade bilder försedda
samlingar, *Lill Ulfs visor* och *andra visor*, musik av
Ribers, illustr. av Barencreutz (pr. kr. 4:50). *Barnens*
stora julkalender (pr. kr. 1:50) samt *En visa*
Vi Vill sjunga (pr. kr. 2:75).

Av de övriga utgivarinnornas sagsamlingar synas
mig Anna Wahlenbergs *Konungens nattmössa* (i
form av sagospel (pr. kr. 5:50) samt Magda Berg-
quists *Sagor och Bergatroll* med teckningar av
Ottilia Adelsköld stå högst. Nätta, enskilda sagor
finnas i den mängd samlingar, som utgivits:
Prinsessan Ingrid av Elise Adelsköld, *Bortom de*
blå bergen av Ebba Langenskiöld-Hoffman, *Prin-
sessen för länge sedan* av Anna Alm, *Tre sagor* av
Elisabet Lönnroth jämte flera andra böcker, som
först i allra sista stunden kommit mig tillhanda. De
flesta av Sagas välkända och i hög grad uppskattade
volymerna innehålla i år sagor, så *Prinsen*
med guldkrona, berättade av S. R. Lewenhaupt,
Lasse den late, sagor för mindre barn, *Silkesvinges*
sagor. Därjämte ger förlaget ut en mycket värde-
full bok *Från faraonernas land, Skildringar från*
det gamla Egypten av Karin Johansson samt *Hjäl-
ten från Panama* av S. Brereton. Samtliga Sag-
böckerna kosta endast — kartonerade, i trevliga
band — 2 kr. — Någon rekommendation för Sag-
biblioteket behövs ej. — Folkskolans barntidningens
förlag utsänder en rolig, väl bearbetad framställ-
ning av den gamla riddarsagan om Huon av Bor-
deaux och den lille älvakonungen Oberon (pr. kr.
2:50). Som vanligt uppehåller *Tomtar och troll*
(1:35) sin standardplats både i fråga om text och
illustrationer. En varje jul återkommande bok är
också Sv. Dagbladets kända *Jullasset*. — Utrymmet
tillåter mig tyvärr ej gå in på de olika förlagens jul-
tidningar, som ju också lättast presentera sig på
boklädsdisken.

Av gamla folksagor utger Bonnierska förlaget i
stort format *Rödluvan, Törnrosa, Askungen* och
Snövit med kolorerade bilder av holländaren Ric
Cramer. I samma format föreligga på W. & W:s
förlag, *Askungen* och *Rödluvan*, här illustrerade av
Aina Masolle Stenberg. Det är söta, delvis rent för-
tjusande bilder dessa sistnämnda, men knappt stil-
enliga; de gamla mustiga sagornas figurer och miljö
återges vida mer livslevande av den holländska
konstnären. — Kanske allra mest gouterad av årets
bilderböcker blir Elsa beskows *Tant Bruns födelse-
dag* med sin dräpliga humor. Humor, ja grotesk
humor utmärker Hugo Hamiltons *Bilderbok för*

A.-D. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och
i förhållande till kvalitet billigast
MALMSJO-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

SOM MAN BÄDDAR FÅR MAN LIGGA

Där ligger något under,

att

PARADISMADRASSERNA

vunnit en så stor framgång. Förklar-
ningen är den att allt stoppmaterial sor-
teras, renas och decificeras å egna mo-
lerna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass
för sig.

Tillverkas av:
J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG.

Fjädrrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik.
Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär.

"Det är en ovanligt sund bok"

skriver Märta Edquist i N. D. A.
om

JULIUS v. FARKAS
HUR IMRE BLEV SCOUT

En ungersk skolpojkes upplevelser
under krigs- och revolutionsåren.
Översatt av Axel Härberger.
och fortsätter

"den utmärker sig för fin
psykologisk uppfattning och
har verkligt litterär prägel."
Häft. 2:25, kart. 2:90.

C. E. FRITZES BOKFÖRLAGS AKTIEBOLAG

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

Rosor från Rivieran

dagligen friska.

sändas portofritt i kartong om 10
st. mot kr. 3:— i svenska fri-
märken.

Ankommer c:a 8 dagar efter
beställningens dato.

Nejlikor 3 kr. per kartong
(12 st.).

Mimosa 2 kr. per kartong.
Skriv på svenska till
ESP. FIORI,
Casella 6, Alassio. Italien.

KEJSAR
BORAX

Tillsatt dagligen till tvätt-
vattnet skänker den ung-
domsfrisk, ren hy.

Begär alltid "Kejsar-Borax",
som aldrig säljes lös utan endast i
de bekanta röda askarna till
25, 50 öre och Kr. 1.—

Heinrich Mack Nachf., Ulm a. D.

ASPIRIN

TABLETTER Bayer

äro och förbliva
oöverträffade som
smärtstillande medel.
Endast dessa garantera
bästa verkan och fullständig
oskadlighet.

barn, och undertecknad, som tänkte sig, att "roligheten" mest berodde på att det var "pappa själv", som stod bakom, har verkligen kunnat konstatera, att småtingar gärna lära sig verserna (och vilka verser!) utantill. — *Jag skall bara — landet* (en synnerligen svärbegriplig titel) med text av Sigrid Elmblad och riktigt vackra illustrationer av Saga Walli visar, hur verkligt rolig en tendensbok för småbarn kan bli. Många mammor bli glada över den boken.

För mindre barn, 7—9-åringar, finns i år en hel del s. k. verklighetsberättelser. "Båda Barna Boman" (4 kr.) av V. v. Kræmer är en liten frisk och naturlig bok med enkelt händelseförlopp, men med mycken humor i. — "Barnen på fåbodvallen", av Marie Hamsun, övers. fr. norsk. (I serien Blå böckerna) häft. 3: 50, representerar ungefär samma förtjänster, fastän miljön är en helt annan, en norsk säterstuga. — "Stugan bland maskrosorna" av C. W. Rankin, övers. fr. eng. (I serien, utgiven av W:s och W:s förlag), (5: 25) en i all sin stillsamhet riktigt rolig bok och "Stora flickan" av Aline Cronhielm (häft. 2: 75), fortsättning på den mycket lästa och uppskattade "Pullans äventyr", som kom ut i fjol, samt slutligen en mera händelsefylld bok med motiv från Runö skärgården under krigstiden. *Prästgårdsbarnen på Båkö* av V. Nyberg, pr. kr. 2 kr. — alla dessa utgöra lämplig läsning för 9-10-åringar. Alldeles särskilt rolig både för stort och smått folk är "Familjen Rönnnow" av Märta Rosencrantz (pris 5: 50). En säregen plats på grund av motivet intar historien om *De holländska tvillingarna*, där nordiska barn få göra bekantskap med ett par holländska tvillingar och bliva hemmastadda i hela den holländska miljön. — Till den mera allvarliga genren höra Bengt Nylunds rara och tilltalande *Barnhistorier* kr. 2: 75, Runas *Gossar och flickor* kr. 2: 50 samt en intressant och välskriven missionsberättelse *Bland bufflar och bambusnår* av E. Götzsche (i god övers. fr. danskan, pr. kr. 2: 25).

Många av de flickböcker som tillsänts mig nödgas jag både på grund av bristande utrymme och kvalitetsens art yttra mig kort om. Bland det bästa julen givit oss är kanske "Ragna", (övers. fr. norskan, pris h. kr. 2: 75), av Julli Wiberger. Det är en vederkvikande frisk och naturlig bok utan att på något sätt vara märkvärdig. — "Världens dumaste karl" av Anna Wahlenberg (pris 4: 75), byggd på en förväxling mellan två unga damer, den ena hederlig och pålitlig, den andra upplagd för flirt och ogenerad i fråga om smålogner. Obehövt att säga, att Anna Wahlenbergs bok höjer sig över den vanliga backfischlitteraturen. Även Hedvig Svedenborgs "Kamraterna", kr. 4: 25, har sina pointer, fastän språkbehandlingen med bl. a. sitt tröttsamma manér i fråga om meningsbildning lämnar mycket övrigt att önska. Bertha Holsts "Trollet" intresserar genom sin skildring av det egendomliga barnet, men går ej alls upp mot författarinnsans Spirrevipp, och hennes andra bok i jul, *Inger Margrethe*, står betydligt lägre.

Övriga flickböcker torde kunna inrangeras under rubriken den icke önskvärda flicklitteraturen, antingen på grund av sitt rent schablonartade innehåll, såsom *Sallys första termin* av Chr. Chandler (övers. fr. eng., pris 3 kr. 50 öre) och "Ulla i Villa Martha" (pris 3: 50), eller också på grund av orimligheten i innehållet, såsom *Prinsesasan av Thermodosien* av D. Moore (pris 3: 50). Av Elis. Kuylenstierna-Wenster hade man väntat något bättre både i fråga om innehåll och språkbehandling. Hennes bok för i år, *Studentklassen*, slutar så: "Det var synd, att studentmössan kommit på ett så giftaslystet litet huvud. Den borde skimra som symbolen för ljus, starkt, nydanande hopp, vara ett förbundstecken för livsbegärande excelsiordrömmar med trosrik vingkraft mot hägrande mål."

Nya upplagor av några av våra bästa barnböcker föreligga, såsom Spyris *Heidi visar vad hon duger till* (häft. kr. 1: 75). Katae Douglas Wiggins *Rebecka* (häft. kr. 1: 75), och *Två små hemlösa* (häft. kr. 1: 75). Ebba Nordenadlers *I Edsbro pension* (häft. kr. 1: 75), samt Marryats *Barnen i nya skogen*. Men varför ej få de fyra förstnämnda i de gamla Bonnierska banden utan i lättbrutna häftesexemplar?

Av pojkböcker är i år en del riktigt bra. I de flesta fall får jag emellertid nöja mig att räkna upp titlarna: En ypperlig pojkbok är Tryggve Grans *En hjätte*, en skildring av den Scottska sydpolsexpeditionen, gripande sorglig i fråga om utgången, men inneslutande all nordens käckhet och mod. Rekommenderas kunna också V. Bergdahl *Till antipoden som beckbyxa*. Rich. Melanders *Smugglarna*, båda böckerna i nya upplagor, Brereton's *Bland Sydamerikas Gauchos* (övers. fr. eng. pr. kr. 5: 25), J. V. Farkas *Huru Imre blev scout* (pr. kr. 2: 25), rolig och spännande, Regis *Isens fångar* (pr. kr. 4: 25), Sués *En riddarbragd* (pr. kr. 4: 25). Ossian Nilssons *Törneris till Tistehult*.

I sista stunden ha kommit mig tillhanda *Prästens Görän* (häft. 2: 75) av E. Hjelmquist. (Serien Blå böckerna) *Klasropojkarnas jullov* av Erik Pallin (4: 50), E. Ellis *Kolonisterna vid Ohio-floden*, G. Bolinder, *På äventyrliga stigar*, Axel Kerive, *Sam Edgren, på nya äventyr i Mexiko* samt Bohllins *Pojkböcker*, bl. dem *Från skolbanken till Pampas* av Erik Lie (2: 50), E. Lieberath, *Hederspojkar*.

Einar Willumsens

FRANSKA LIKÖREXTRAKT

GIVA GENOM
ÖVERLÄGSENHET I KVALITET
BÄSTA RESULTAT.

De sista nyheterna för året

Redan utkomna:

Evangeliepostilla.

En årgång predikningar över evangelietexterna. Av Sam. Stadener. I fyra delar. Pris pr del hft. kr. 3: 75, pappband med guldtryck kr. 4: 25, halvfr. band kr. 9: —. (Del I och II utkomna.)

Tro och liv.

Dagliga betraktelser för husandakten och den enskilda andakten. Av J. Norrby. 456 sid. Hft. kr. 8: —, inb. kr. 9: 50.

Hugo Tamm till Fånöö.

Efter uttalanden i privata brev och offentliga tal. Av Per Sondén. Rikt illustr. 619 sid. Hft. kr. 13: 50, kloth. kr. 15: 50.

Om Döden och De Döda.

Del I. Vid dödens port. Av H. Martensen-Larsen. Övers. från danskan. 394 sid. Hft. kr. 6: 75, kloth. kr. 8: —.

Julboken 1925.

Julkalender. Red. av H. E. Hallberg. Rikt illustr. Hft. kr. 2: 75, inb. 3: 75.

Närmast följa:

Ur Samuel Ödmanns skrifter och brev.

Med levnadsteckning och kommentar. Utgiven av Henning Wijkmark. 2 delar. Del I. Hft. kr. 7: —, halvfr. band kr. 14: —. Del II. Hft. kr. 9: —, halvfr. band kr. 16: —.

Bilder och Blad

från Ekumeniska Mötet 1925. En minnesbok. Utg. av O. B. Malm. Pris: Vanliga upplagan hft. kr. 12: —, halvfr. band kr. 22: —. Upplaga tryckt på lumpapper hft. kr. 20: —. Numrerad upplaga på lumpapper hft. kr. 25: —, halvfr. band, lyxutförande kr. 40: —.

SVENSKA KYRKANS
DIAKONISTYRELSES BOKFÖRLAG

Damernas Julklappar

finner man lättast och billigast hos Twilfit. Där finns nu inkomna nyheter i korsetter från världens förnämsta korsettfabriker. Samtidigt har i dag inkommit de senaste nyheterna i underkläder från Paris samt morgonrockar och morgonmössor i senaste mönster. Silkestrumpor och yllefodrade silkesstrumpor samt engelska yllestrumpor finnes nu i stort urval av färger och kvalitéer i TWILFIT, Nybrogatan 11. Våra presentkort är den mest välkomna julklappen till alla damer.

Läs

Stockholms Dagblad

INNEHÅLLSRIK
UNDERHÅLLANDE
LÄTTLÄST

GLORY TANDCRÈME

Märk priserna å de i skyltfönstren utställda »4711» julförpackningarna.

Nu är det jul igen och då är det bäst att önska en hel låda »4711», så att det varar fram till påska.

Presentlådor i olika storlekar. Eleganta flaskor såväl större som mindre.

Den, som köper Eau de Cologne, bör mycket noga övertyga sig om att han verkligen erhåller den äkta (blåguld-etikett) o. ingen efterapning.

No. 4711. Eau de Cologne

relser för att utveckla den sidan av bröstet och bröstkorpen, som är mindre. Först har vi den vanliga *djupandningsrörelsen*: Ställ er framför ett öppet fönster, höjer på täspetsarna, just som ni djupt drar in andan genom näsan, håll andan, så att den spännes mot halsens och bröstets muskler, medan ni långsamt räknar till femton, andas sedan kraftigt ut med öppen mun och sänker på hälarne. Att hålla händerna i sidan underlättar rörelsen. Om det i början är svårt att hålla andan kan man börja med att räkna till fem och sedan öka. Rörelsen upprepas 10 gånger å rad morgon och afton. Nästa rörelse: Höftfästning; andas in, vrid skuldran så mycket bakåt som möjligt, för den sedan framåt medan ni andas ut. Rörelsen upprepas 8—10 gånger å rad. Så till sist: Drag in andan, höj armen rätt upp och sväng den 6—7 gånger, sänk armen och andas ut. Upprepas några gånger med kort mellanrum.

N:r 130. Ledsamt nog börjar jag bli rund i ryggen. Finns något att göra åt den saken för den som sitter och skriver mycket?

30-årig kontorsflicka.

Ni skall ej sjunka ihop vid midjan när ni sitter vid skrivbordet, det är både fult och ohälsosamt och ryggraden blir då som en båge. Om ni ej kan sitta alldeles rak skall böjningen av kroppen ske från höfterna, ej från midjan. Om ni vänjer er vid denna ställning, går rundningen över ryggen så småningom bort.

Fru Skönhetsdoktor.

FRÅGOR OCH SVAR

Ansökningsformulär.

Fråga: Hur avfattas en inträdesansökan till småskolseminariet?

Oviss.

Svar: Ungefär i följande ordalag:

Till Rektor vid . . . småskolseminarium.

På grund av närslutna handlingar anhåller undertecknad vördsam att få anmäla sig för vinlande av inträde vid . . . småskolseminarium.

Namn.

Dato och adress.

Det bör vara stort mellanrum mellan överskriften och själva ansökan.

De handlingar som skola medfölja äro: utdrag av prästbetyg, läkarbetyg samt bevitnade avskriffter av tjänste- och skolbetyg.

Jubileumsmynt.

Fråga: Hur mycket anses följande mynt vara värda och vart kan man vända sig för att möjligen få dem sålda? — En s. k. jubileumskrona (1872—1897) samt ett mynt präglat till minne av Oskar II:s och drottning Sofias guldrörlöpp.

Fru från landet.

Svar: Mynten i fråga ha präglats i så stora upplagor att det kommer att dröja mycket länge innan deras värde i någon högre grad överstiger det nominella. Här ett par adr. på Mynthandlare: T. J. Appelgren, Artillerigat. 12 och D. Holmberg, Norrtullsgat. 49, båda i Stockholm.

Ritningar till egna hem.

Fråga: Vart skall man vända sig för att få köpa ritningar till ett litet eget hem? Vad ungefärliga priset?

Självförsörjande.

Svar: Ritningar till små egna hem, av praktisk och ekonomisk typ, erhållas från Nationalföreningen mot Emigrationen, Kungsgatan 15, Sthlm. Priset å en sådan ritning är 10 kr. med snickeriförteckning. Individuella förslag

Iduns korrespondensklubb.

Signaturerna *Eija, Felicia* och *Sans Peur* ombedjas uppgiva namn och adresser.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 126. Var god giv mig ett råd varmed jag bör tvätta grått hår (nästan vitt). Har använt såpsprit men jag är rädd håret blir gulaktigt därav. Finns det något champoneringspulver att använda, så att håret behåller färgen och blir glänsande?

Gammal mångårig prenumerant. Såpsprit är ett bra tvättmedel för håret, blott man utför tvättningen riktigt, se sv. på fr. 107 i n:r 43. Det icke minst viktiga är att efter hårets torkning ingnida hårbotten med litet sva-

velpomada. Håret brukar bli glansigt efter en dylik tvättning och behandling. För att undvika att det blir gulaktigt använder ni litet vanlig blånelse i sista sköljvattnet. Se för övrigt sv. på fr. 125 i n:r 49.

N:r 127. Goda Skönhetsdoktor, giv mig råd. För omkring fyra år sedan råkade jag skälla min ena hand rätt svårt, varefter den blivit röd, ja, nästan lilafärgad när det är kallt. Vad kan göras för att få bort detta otrevliga röda? Oändligt tacksam för råd blir *Idunläsare.*

Edert fall är inte gott att själv råda bot på, utan bäst är att vända er till en hudläkare. Dock kan ni utan risk och kanske med framgång försöka med omslag av het men ej kokt mjölk. Det skadar ej att försöka en tid med omslag varje natt.

N:r 128. Vore eder mycket tacksam, om ni ville giva mig något medel mot tjocka kinder. Undrar om massage hjälper och

hur då gå tillväga? Är i övrigt mager samt har försökt med diet och gymnastik. Tacksam för svar till *Utskrattad.*

Ni måste undvika sötsaker, bakverk och annat fettbildande och på det hela föra en sund, enkel diet. Lagg på kinderna om aftnarna omslag av varmt saltvatten — i tesked salt till ett glas vatten — och låt sitta över natten. Som omslagen skola hållas varma och fuktiga bör vaxtaft m. m. läggas över. Om morgonen tvättas ansiktet som vanligt och därefter kan ni massera kinderna med följande crème: 35 gr. skirrad färtalg, 35 gr. glycerin, 1/4 gr. benzoëttinktur, 1 gr. pulv. alun, 1 gr. kamfersprit, 1/2 gr. gelatin, 14 gr. pomeransvatten (silat av kok på pomeransskal. — De båda första ingredienserna smältas i ett kärl stående i hett vatten och alun tillsetts. Gelatinet upplöses i det ljumma pomeransvattenet och blandas med det övriga medan det ännu är varmt. Tink-

turen och kamferspriten ihållas sist. Crémen röres, tills den är fullkomligt kall och efter stelnandet blir smidig. Ingnides i huden efter tvättningen. Massagen sker mellan tummen, som sättes på insidan av kinden, och de övriga fingrarna på utsidan.

N:r 129. Kan fru Skönhetsdoktorn lära mig hur jag skall bära mig åt? Jag har ena bröstet mycket mindre än det andra, vilket gör mig mycket tråkigheter. Har hört att i Idun stått beskrivning på en gammal huskur för att få fylliga bröst. Kanske den kunde hjälpa mig. Ber hövligast om en beskrivning. Tacksam, om svar ber en *Förtvildad.*

Den huskur ni nämner stod beskriven för ej så länge sedan i sv. på fr. 77 i n:r 30. — Vad som verkar säkert fast långsamt är vissa gymnastiska rörelser som göras *dagligen*. För er egen skull hoppas jag att ni brukar ta morgongymnastik, och nu bör ni öka ut den med ett par speciella rö-

utarbetas av arkitekterna Rudskog, Dag-Melin m. fl.

Fråga: 1) I vår nya våning är matsalstapeten mörkbrun, tänker liva upp det hela med några trevliga draperier, dukar, gardiner samt mjuk matta. Möbelen ljus ek klädd med mörkbrun läderimitation. Rummet för övrigt ljus, verkar dock dystert för tapetens skull. Ber om råd vid val av färger.

2) Vilket är vackrast — armkrona av tenn eller alabasterskål — i herrum med antik björkmöbel (Karl-Johans-stil). *Julbrådska.*

Svar: 1) Till den jämförelsevis mörka tapeten bör även mellanmörka valörer användas, bordeauxröd matta, liknande gardiner och dukar i brunt och rött: Då angränsande rum ju har andra kulörer, är det bäst att hålla ihop matsalen i dessa två färger.

2) Till en Karl-Johans-möbel passar en alabasteramatur i ampelform av klassisk typ bäst.

Läkaremotagning.

Fråga: Var bor doktor Poul Bjerre? Vilken tid har han motagning?

Hoppet.

Svar: Dr Poul Bjerre har sina mottagningar Engelbrektsgatan 4, n. b., Sthlm, onsdagar och lördagar 3—4 e. m. Annan tid efter överenskommelse. De äro f. n. inställda till mitten av januari.

Teosofiens grunder.

Fråga: Skulle det kunna meddelas, vilka huvudgrunderna för teosofien äro? Vad är det för lära?

Oviss prenumerant.

Svar: Teosofien är en lära, som vill visa, att alla religioner haft sitt ursprung i en uråldrig vishetsreligion. Den lär, att alltings ursprung, det gudomliga varat, finnes i varje varelses livsrot eller hjärta och utgör människans innersta jag. Den djupaste källan för medvetenhetsljuset är alltså gemensam för alla, och någon avskild tillvaro finnes icke i verklig mening. Tillvarons stora lag är den för orsak och verkan. Världsförloppet regleras av en ofelbar rättvisa. Allt framgår periodvis ur sin livsrot och vänder så åter. För människan innebär denna lag upprepade födelser till nya jordeliv, *reinkarnation*.

För en utförligare redogörelse hänvisas till Nord. Familjebok.

Hårfrisörska.

Fråga: Har som husa haft plats i 14 år, men ville så gärna ha något eget, skulle hårfrisörska kunna bära sig, hur lång tid får man gå som elev eller förefaller sig uppsättning och kurs dyrbar. Mycket tacksam för svar är

Ensam 32-åring.

Svar: Kursen varar 3 månader och kostar 100 kr. men därpå tar det minst något år, innan man kan få en plats med 150—200 kr. pr månad. Begynnelselönen för den som gått 3 månader kan beräknas till omkring 35 kr. pr mån. Uppsättning av egen frisering kostar c:a 2000 kr. För närvarande är åtminstone i Stockholm konkurrensen svår.

Batikfärgning.

Fråga: Under teknad, som gärna vill lära sig batikfärgning, men bor i landsortsstad, där materieln ej finnas, ber om upplysning angående i vilken affär i Sthlm tillbehören kunde erhållas. Det önskade är: tjanting, färger och batikvax.

Handarbetsintresserad.

Svar: Alla tillbehör finnas hos de större färghandlarna t. ex. A.-Bol. M. Hansen, Arsenalsgatan 3, och A.-Bol. Wilhelm Becker.

Etikettfråga.

Fråga: Vem bör vid en middag föra värdinnan till bordet då såväl borgmästaren som förste stadsläkaren äro närvarande.

Tusentals morgonrockar

finnes att välja på i vår specialavdelning för morgonrockar. Som exempel nämnas nedanstående:

13.50

flauch med broderi. D:o utan broderi ... Kr. 11.50

16.50

flauch med broderi. D:o utan broderi ... Kr. 14.50

19.50

flauch med broderi. D:o utan broderi ... Kr. 16.50

8.75

Reklamrock av flauch med grå garnering.

21.50

Praktisk högknäppt modell av flauch, med kulört garnering, långa ärmar.

24.50

Prima tjock ylleflauch med kulört garnering.

39.50

Praktisk högknäppt modell av prima ylleflauch med siden-garnering. D:o av bomull ... Kr. 21.50

36.—

Stilfull sidenkimono i högmodernt mönster.

Samtliga ovanstående morgonrockar finnas i följande färger: Rött, grönt, blått, lila och fraise.

Bese vår utställning av morgonrockar. Till landsorten mot postförskott.

Paul U. Bergström ^{A/B}

Hötorget 13. Drottninggatan 74. Hornsgatan 54.

Borgmästaren är värdens chef, men förste stadsläkaren är den äldste till levnadsåren. Tacksam för svar *snarast* möjligt.

H. R.

Svar: Utan tveak är det borgmästaren som bör ha den äran.

Goda kolakarameller.

Fråga: Kan kanske Idun giva ett gott kolarecept.

S.—n.

Svar: Härmed recept: ½ lit. fjock grädde, ½ lit. prima strösocker, 2 msk. vaniljsocker.

Ingredienserna blandas i en järnkastrull och kokas under röring, tills massan är lagom fast, när man håller ett prov i kallt vatten. Kolan hålles då upp på väl rengjord och smord plåt, får svalna, skäres och inlindas i smörpapper som vanligt.

Sandkakor och brysselkex.

Fråga: Ber om beskrivning på ett slags *goda småbröd* vartill smöret brynes samt om möjligt även recept på *brysselkex*.

Julbrådska.

Svar: Härmed recept på *Sandkakor*: 150 gr. smör, 90 gr. socker, 2 msk. vaniljsocker, ½ ägg, ½ tsk. hjorthornsalt, 165 gr. vetemjöl.

Smöret sättes över elden i en kastrull och röres, tills det fått vacker brun färg, då det genast lyftes av elden och får svalna. Det röres smidigt och socker, vanilj och ägg tillsättes. Sist inarbetas mjölet blandat med hjorthornsaltet. Degen formas i små kulor, som läggas på smord plåt, tryckas till litet på mitten och gräddas i måttlig ugnsvärme.

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol-Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-Goedecke finns det ingen ersättning.

Anusol-Goedecke upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

MAIZENA

till Gröt, Pudding, Dessert,

Fruktureme, Bakverk etc.

Och så recept på *Brysselkex*:
150 gr. smör, 75 gr. socker, 1
msk. vaniljsocker, 225 gr. mjöl.
Till garnering: 35 gr. söt-
mandel.

Smöret röres med socker och
vanilj; mjölet arbetas in, och de-
gen rullas ut i fyra cm. tjocka
längder. Dessa ställas ut på kallt
ställe att vila minst en timme.
Längderna rullas härefter i skål-
lad och hackad mandel samt skä-
ras i skivor. Kakorna läggs på
smord plåt och gräddas i medel-
varm ugn.

LÄSARINNORNAS SPALT

Svar till en som gärna vill ar-
beta. Gå igenom någon kurs i
bokföring och försök sen att få
kassörskplats. Där finns sådana
i alla slags affärer och de äro
nog bra betalda. Ebon.

Svar till gammal tant. Det är
synd om unga flickor, som sitta
inne med så många kunskaper,
men inte kunna göra sig dem till-
godo och försörja sig därpå.
Man behöver ju inte precis "arm-
båga sig fram". — Ni säger att
hon inte kan detta. Men det får
vara en viss ruff, om jag så får
saga, över en ung flicka, som vill
fram. Annars står hon sig inte i
konkurrensen. Att hon är "sym-
patisk och fin och av god familj"
är ju mycket vackert. Men om
hon vore litet "hurtig", så skulle
hon kunna svara på en annons,
som stod i samma nummer, där
er fråga var inne. Det var om
hushåll — ni kan själv läsa den.
Ni säger ju att hon genomgått
Elisabeth Östmans husmodersko-
la. Så i det fallet kunde det ju
passa. Har hon satt in någon

Etabl. 1803.

Om Ni vill hushålla

köp då

CARNEGIE PORTER

å kvartbuteljer. En kvartbutelj är
precis ett glas.

Stärkande för svaga och blodfattiga.

H. M. Kon.
Hovlev.

annons om att hon är skicklig i
massage och examinerad sjuk-
gymnast? Passa annars på vid
vårtiden, så kunde hon kanske få
plats vid någon badort. Ni und-
rar om hon kunde få plats hos en
läkare? Ja, det är ju möjligt. Jag
tycker att hon skall passa där.
Både vanliga läkare och även
tandläkare ha nu för tiden en

flicka i väntrummet, som tar
emot, som assisterar och hjälper
till. Men de platserna äro mycket
eftersökta. Men, min snälla
"Gammal tant", säg till den unga
flickan att hon skall själv och
inte genom andra, söka plats.
Hurtigt och frimodigt skall hon
visa sig personligen, höra efter
här och där, skriva hit och dit.

Och anlitar hon tidningen, så
skall hon själv skriva både frå-
gor och annat och annonsera.
Och så lägg in någon personlig-
het i det hon skriver. Ty i nå-
gra få ord kan en personlighet
uppenbara sig. Ja, försök nu, kä-
raste. Det går nog. Hoppas
Ebon.

En trevlig nyhet för julen är
den unga konstnärinnan Birgitta
Lilliehöökens handmålade julkort,
som för närvarande utställas i
N. K:s ljusgård och finnas till
salu där, den konstnärligt kräsna
julkortsavvärdaren till glädje och
gagn. Pris 40 öre st.

För: många
hjälpkrafter och
mycket damm.

Nu: En damm-
sugare och in-
tet damm.

Western Electric

DAMMSUGARE

I VARJE HEM

är en dammsugare numera
oumbärlig. Det gäller att
välja den bästa. Western
Electric har roterande
borste som effektivt av-
lägsnar all smuts ur mat-
torna. Dessutom stor sug-
kraft. Kvalitetsarbete.

BEGÄR BROSCHYR.

Lämpligaste julklapp.

Demonstreras hos generalagenten

BÖHLMARKS

STOCKHOLM

Pepparkakshjärtat.

Olle var född på livets skugg-
sida. Inga goda teer hade stätt
taddrar vid hans vagg och skänkt
honom någon av sina vackra gå-
vor. Far och mor voro bada rat-
tiga och liknöjda, och därifrån
rauns det mycket att anmärka på
den ordning, som rådde i det kal-
la, dragiga rum, som skulle kallas
Olles hem. Så fort han lärt sig
gå, hade fru Blom, Olles mor,
släppt ut honom på gatan till de
andra ungarna. Ja, fattigmans
barn få tidigt lära att sköta sig
själva. Men roligt hade Olle ej,
då han, liten och ynkiig, snart blev
töremålet för de andras ganska
hårdhänta skämt.

Så fyllde Olle sju år och blev
satt i skola. Och där träffade han
sitt livs första, stora kärlek, och
det var hans "fröken". Olle hade
ännu aldrig sett något så vackert.
Hon var smärt och ljushärig.
Hon hade de vackraste, blåa ögon
och en mun, som oftast log, och
så var hon snäll och i all synner-
het var hon det mot den lille ut-
skrattade Olle. Visst var Olle
dum, och visst voro hans svar to-
kiga många gånger, men fröken,
hon försökte då i alla fall vända
dem rätt. Och var det kanske
inte fröken, som hade skaffat ho-
nom den fina kostymen i våras
och som styrt om, att han kom-
mit ut till landet i somras. Olle
både beundrade och älskade frö-
ken. Men det skulle han aldrig
våga visa. Talade fröken till ho-
nom, fick han tårar i ögonen av
glädje, men kunde omöjligt få
fram ett ordentligt svar. Fröken
Larsson tyckte nog, att hennes
kära Olle var tämligen obildbar,
men som det ofta är, så stod han
dock hennes hjärta mycket nära.

Så en dag, när Olle kom till
skolan, satt det en ny fröken i
klassrummet. Fröken Larsson var
sjuk, sade den nya lärarinnan, hon
var till och med mycket sjuk och
skulle inte komma i skolan på
länge. Barnen skulle därför lova
att vara riktigt snälla och flitiga,
så fröken Larsson fick glädje av
dem. — Olle tyckte, att allt för-
svann omkring honom. Skulle
fröken vara sjuk, den enda, som
brydde sig om honom. Kanske
hon skulle dö från honom, och han
bli ensam kvar här på jorden
bland alla de elaka kamraterna.
Aldrig mer skulle han kunna va-
ra glad, men han skulle visa sig
duktig nu, så hans kära fröken
kunde känna sig lika stolt över
honom som över den övriga klas-
sen.

IDUNS

telefonnummer

Norr 16 02

„ 61 47

för prenumeration 1926

"Julasken"

Choklad, utsökt fin, ljus och
mörk, staniolchoklad och
Julmarzipan

600 grm kr. 4.75. Fraktfritt 5.15

PERCY F. LUCK & Co

Ni kan själv

giva festen en rolig och
originell ram genom att
dekorerar med

Dennison's

kreppapper och guirlander.

Begär det hos pappershandlaren.

Dennison Manufacturing Co's
Vesterbrogade 4. Afd. 17.
Köpenhamn B.

Sänd mig gratis Eder lilla väg-
ledning vid användningen av
Dennisons dekorationsmaterial.

Namn:

Bostad:

Postadress:

Det går lätt att förkyla sig.

Allmänt illamående

och "värk i hela kroppen" äro
vanliga symptom på att förkyl-
ning, halsfluss, influensa eller
annan infektionssjukdom är i fag-
gorna.

Det gäller då att hämma det
onda med det bästa och säkraste
botemedlet som finnes — Globoid.

Tag genast ett par Globoid-tab-
letter, och Ni skall bli förvånad
över deras snabba och effektiva
verkan. Förkylningssjukdomen
får ingen kraft att bryta ut och
alla smärtor försvinna.

Samma lindrande verkan har
Globoid vid huvudvärk, reuma-
tism, gikt och alla nervsmärtor.
Globoid verkar kraftigt utan att
på minsta sätt skada hjärtat och
magen.

Globoid-tabletterna äro smak-
fria och välla på grund av sin
oval form ingen svårighet att in-
taga. De kunna längs en skära
i varje tablett lätt brytas i halv-
tabletter, t. ex. vid dosering för
barn.

Globoid erhålles (utan recept) å
alla apotek i flaskor om 40 och 20
tabletter à ½ gram till ett pris av
kr. 2:30 och 1:25 pr flaskor.

GLOBOID

Skåningar i hela Sverige!

Prenumerera på

SYDSVENSKA DAGBLADET

SNALLPOSTEN

Ni får då en tidning som följer med
icke blott *allt i hela hemprovinen*
utan också *allt av riksintresse.*

De bästa resurser att ge även det
utländska nyhetsmaterialet snabbast
och fylligast.

*Rikhaltig förströelseläsning. — Stora,
rikt illustrerade söndagsnummer. —
De främsta uttärä a och vetenskapliga
pennor skriva i Sydsvenskans revy.*

Prenumerera i god tid för 1926
på

Sydsvriges stora ledande kulturtidning

SYDSVENSKA DAGBLADET
SNALLPOSTEN

"Olle Blom, skall inte du liksom kamraterna skicka en hälsning till fröken Larsson?" frågade den nya lärarinnan. "Rita nu något vackert här på kortet och skriv ditt namn, så skall jag taga med mig det till sjukhuset." Inte kunde Olle rita något. Vad skulle han göra? Se bara, så ståtliga hästar Per-Axel ritade, och vilka granna rosor Stina målade på sitt kort. Men han, Olle, han kunde minsann inte göra någonting. Han kunde inte en gång rita en stuga. Och titta bara, så smutsigt och skrynkligt hans kort blivit! Inte kunde fröken ha någon glädje av hans kort, det var nog bäst att inte lämna fram det. Så fick alltså fröken Larsson ingen hälsning från Olle.

Och Olle kände sig mera förtviviad för varje hälsning från fröken Larsson, som framfördes i klassen. Vad skulle han taga sig till? Inte kunde han göra något vackert och inte hade han några pengar att kopa något för. Jo, väna, hade han inte kvar den där femöringen, som han fick till födelsedagen av portvaktsgumman? Visst, den låg ju i hans kudde. För den skulle han minsann köpa något vackert åt fröken. Olle gick till magasinet. "Nå, vad skulle han väl ha nu då?" undrade magasinfrun, "och var i all världen han fått femöringen från. Det märktes, att det skulle bli stora affärer och kontant betalning också, minnann var han ej gentilare än sin mamma, den slarvan." Olle teg och valde. Nå, vad skulle det bli nu då? — Jo, han ville ha ett pepparkakshjärta. Ja, just ett sånt där med vita och röda snirklar på. — Nå, nå, vad skulle en sådan liten man med ett så vackert hjärta till? Jaså, det skulle inte få talas om för fru Blom vilka stora affärer sonen gjorde. Nej, det skulle nog bli stryk det, inte ens fattigt folk tyckte om, att ungarna deras tog pengar.

Så kom det sig, att den nya fröken en kväll fick besök av Olle. Förfärligt blyg var han, och tårarna runno ner för kinderna på honom, när han talade om, hur förfärligt mycket han tyckte om sin gamla fröken. Nu ville han bara, att fröken Larsson skulle få det här hjärtat. Visserligen var det lite smutsigt, och naggat i kanten var det också, men inte gjorde det så mycket. Gåvan var nog lika kärkommen för det.

Nu är Olle stor och ute i livet, men hans gamla lärarinna gömmer som ett av sina käraste minnen ett gammalt, smutsigt, naggat pepparkakshjärta.

C. B.

Du underbara liv ... du Guds vackra värld ...

Tankar av Ebon.

Jag läste en gång i en aforism några insprängda ord, verkande som en dissonans i en för övrigt vacker melodi. Och jag tänkte: "Hur kan man säga så, om detta underbara liv, om denna Guds vackra värld!"

Världen är egentligen såsom vi själva se den. Somliga se genom ett rosenrött skimmer, andra liksom genom grå glasögon. Och de förstnämnda säga att livet är härligt och de senare att livet är uselt.

Ett underbart exempel härpå, läste jag en gång i en bok. Det var en musikaliskt begåvad person, som bara ville spela fiol. Han misskötte sitt lantbruk. En förslagen dräng sade sig skola hjälpa honom, så att mannen, skulle

God
råd.
Nº 1

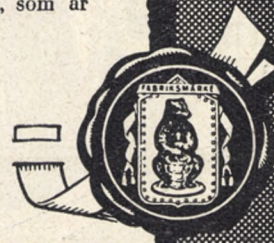
Fiberförsvagningen

är vid användning av perborat-haltiga tvättmedel för bomullsvävnader stor, för linne-vävnader mycket stor.

Redan efter ett ringa antal tvättar med perborat-haltigt tvättmedel äro linneplaggen praktiskt taget förstörda.

Om Ni noga giver akt på vävnaden, sedan tvätten blivit torr, skall Ni finna, att vävens yta är raggig, vilket däremot icke är fallet vid användning av Barnängens Björn-Tvättpulver, som är perborat-fritt och lämnar en glansig, behaglig yta.

Barnängens
BJÖRN-TVÄTT-PULVER

få spela så mycket han ville. Slutet blev att drängen, föregivande sig att ha ärvt pengar, — i verkligheten hade han stulit dem från mannen — köpte gården. Gubben fick bo i ett litet uselt rum med usel föda, men han fick spela så mycket han ville. Och när han dog hände något underbart. Han dog så lycklig och nöjd att det kom liksom en strålgans över honom och i hela rummet liksom utbredde sig ett skimmer. Och så

sade han: "Nu tackar jag så mycket. Livet har varit härligt och jag har varit så lycklig." ... Han fick sin fiol med sig i gravnen... Så gjorde livet den stackars mannen lycklig, trots att han miste allt vad andra ansågo för lycka. Han levde bara i sin inre värld, som upplät sig för honom när han spelade. Det rysliga i hans omgivning — rättorna — den dåliga och knappa födan — osnyggheten — ensamheten — allt

gick förbi honom, ty allt detta tillhörde ju blott det yttre. Det som var hans värld — musiken — där skimrade det och strålade det, som om himlen varit öppen och det skimret följde honom, så att han dog lycklig. Så underbart är livet. Så vacker kan Guds underbara värld vara för den som sätter mera värde på det inre — sin inre värld — än allt det yttre...

Låt om oss då vårda vår inre

värld och inte lägga allt för mycket vikt vid det yttre.

Jag vill tillägga att den som vill läsa utförligt om fiolspelaren kan skaffa sig Hilma Angered-Strandbergs utomordentligt intressanta och synnerligen välskrivna bok "Hemma", som utkom för en del år sedan.

Julkväll.

Kvällens stillhet famnar allt och alla och kring vida bygder sjunker stilla ro.

Endast lätta vindar svepa kalla över skogens vidd och ändlös frusen mo.

Gammal längtan, livets bittra trånad domnar, dör i denna underbara kväll.

Från en rymd i vinterfrusen blånad lysa stjärnor klart på ödebygdens tjäll,

och i deras sken vi åter finna vägen till vår längtans fjärran fadershus, medan alla vardagstankar svinna och all världen fylls av himlens rika ljus.

Helga kväll, som ljuv och stilla gömmer minnen från vår barndoms flydda, glada tid, än du ger, vad hjärtat vackrast drömmar: andakt, barnagladje, hopp och sinnesfrid.

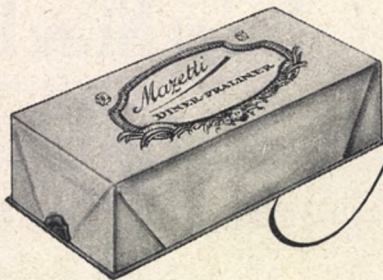
Gustav Åström.

Vad svenska folket läser.

Ullavis inlägg om vad som läses på landsbygden intresserar fortfarande läsekretsen. Här är ett nytt inlägg:

Undertecknad, som har haft ganska mycket med länebiblioteksverksamhet att skaffa och bär i ett litet samhälle på landet, anser att landsborna läsa ganska mycket och mest bra böcker. Delvis får jag dock giva Ullavi rätt. Vissa klasser bland landsbefolkningen och i synnerhet bondeståndet läsa ej mer än sin dagliga tidning. Men många av dem ha ej råd att köpa böcker. De t. o. m. slå sig tillsammans om att dela en tidning. Hur skola de då kunna ha råd att köpa "de dyra böckerna". Även hos de förmögnare bönderna är dock intresset minimalt. En förening som gjort och gör mycket för att höja läslusten hos sina egna är Jordbrukarnas Ungdomsförbund. Bland ungdomen där läses mest Selma Lagerlöfs, Viktor Rydbergs, Runebergs och Topelius böcker.

I själva samhället finnes ett utmärkt bibliotek. Befolkningen där, i synnerhet, ungdomen, läser mycket. Historiska, filosofiska och sociala verk ha sina givna läsare, men tyvärr läsa damerna minst. Av svenska författare äro de populäraste Runeberg, Topelius, Rydberg, Lagerlöf, Geijer, Tegnér, Snoilsky, Levertin, Heidenstam, Strindberg, Elin Wägener, Gustaf Janson, Olof Högborgs "Den stora vreden" och Dixelius-Brettner's "Prästdottern". En författarinna vars böcker ej läsnas mycket är M. Stjernstedt, antagligen på grund av hennes kända katolska sympatier. Av utländska författare läsas Ibsen, Björnson, Zahn, Agnes Günther, Leo Tolstoj, Shakespeare, Dickens, Hardy, Locke, Galsworthy, Zola och Romain Rolland. Rese-

Mazetti

CHOKOLAD

är utsökt delikat

Schröders Jästmjöl

jäser fort och lämnar ingen bismak, även om ett bakverk tillrett med detta ätes ugnsvarmt. Nytt svenskt fabrikat.

Hallå!

lilla pappa,

jag glömde
alldeles att sätta upp

presentkort på Idun

till mamma

som nr 1 på julklappslistan!

och äventyrsskildringar äro mycket eftersökta.

På det hela taget läsa landsborna mycket, i synnerhet under vintern, och följa vaket och intresserade med även det nya inom litteraturens värld.

En av de många.

BOKNYTT

Johansson från Småland och andra internationella figurer av Harald Hansen (Hake) har i dagarna utkommit på Hugo Gebers förlag. Författaren, under mer än ett decennium korrespondent från kontinenten till den svenska pressen, har på närmaste håll sett de senaste årens stora omvälvningar, och ur fred, krig och revolution har han lösröckt ett flertal intressanta och intressväckande typer. Den moderne journalisten har till sitt förfogande en betydande miljörikedom, till fullo utnyttjad av författaren, som här för första gången framträder i bokform.

Yrken och utbildning av Yngve Nylander, är en boknyhet, som i dagarna utkommit på P. A. Norstedt & Söners Förlag.

Trots den tämligen rika litteratur, som under de senare åren uppstått rörande yrkesval, torde detta arbete fylla ett tomrum och komma att hälsas med stor tillfredsställelse av såväl lärare som föräldrar och målsmän. Arbetet är brett lagt. Det består av tvenne huvudavdelningar, betitlade den ena "Yrken" och den andra "Utbildning". Varje avdelning är möjligast fullständig såväl med hänsyn till antalet behandlade yrkesgrenar resp. utbildningsanstalter o. d. som beträffande detaljuppgifterna för varje enskild sådan yrkesgren och utbildningsanstalt. Under varje yrke redogöres under de tre rubrikerna "Kompetensvillkor", "Avlösningsförhållanden" och "Utsikter" för allt som kan vara av betydelse för bedömandet av de olika yrkesgrenarna ur yrkesvalsynpunkt. För varje utbildningsanstalt (eller grupp av likartade sådana) behandlas utförligt "Inträdesfordringar" (allt ang. ansökan, tiden för dess insändande, till vem den ställes, bifogade handlingar etc.), "Undervisningen" (utbildningstidens längd, kurser och examina), "Kursavgifter" (obligatoriska avgifter och andra kostnader, stipendier, friplatser m. m.) samt "Genom utbildningen vunnna kompetens" (erhållen formell kompetens till viss anställning eller utövanhet av visst yrke). Pris 8 kr.

Livsgemenskap med Gud är en samling predikningar som utgivits av Lindblads förlag i Upsala. Predikningarna äro av professor Carl Stange i Göttingen och översättningen har verkställts av d:r E. N. Söderberg. Såväl författarens som översättarens namn borgar för att det är en andaktsbok som talar till det religiösa sinnet med övertygande kraft och värme.

Svärmare och Stigmän, Evert Taubes nya bok förtjänar omdömet "liten men naggande god". På de omkring hundra sidor den rymmer, hinner man vara med om en mängd av den kända författarens upplevelser under Sydamerikas himmel och se ett galleri av typer präktigt tecknade i dubbel måtto, ty Taube har förevigat dem med både penna och ritstift och har gått till sitt värv med utmärkt karaktäriseringsförmåga och gott lynne — naturligtvis. Man väntar ju inte annat av Evert Taube. Enbart bekantskapen med den verkliga gascognartypen, "guvernören över Patagoniens sandloppor" är värd de 4:75, Norstedt satt som pris för boken.

En premiärdansös

torde väl kunna betraktas som en auktoritet i fråga om fotvård. Denna tidnings läsare kunna därför säkerligen dra nytta av de erfarenheter som Rolf-revyns prima ballerina, Emy Agren, meddelar i nedanstående intyg:

"Vid större danspresentationer bli fötterna lätt ansträngda och ömma. Jag har därför sedan någon tid använt Nogibol-fotsalt i fotbadet och funnit att detta medel är utomordentligt välgörande för fötterna. Dessa kännas efter badet mjuka och smidiga och ömhetsen har försvunnit. Jag kan alltså på det varmaste rekommendera Nogibol-fotsaltet. Emy Agren.

Astra-Maltos

välsmakande, lättmjält näringsmedel för barn, digivande mödrar och konvalescenter. Förordas av läkare. 1/2 burk Kr. 3:25 1/4 " " 2:— Hushållsförpackningar kr. 5:— Försäljes å apotek, tekn. och speceriaffärer.

CHINALACK

lämnar en jämn och vacker, porslinshård yta, som står sig i alla väder. Finnes hos alla färghandlare. Fabrikanter

De senaste nyheterna och den trevligaste läsningen

finner Ni alltid i

STOCKHOLMS-TIDNINGEN

Prenumerera för år 1926!

Stockholmsupplagan: 1/2 år kr. 32.—; 1/4 år kr. 16.50; 1/8 år kr. 8.50; månad kr. 3.—

Landsortsupplagan: 1/2 år kr. 14.—; 1/4 år kr. 7.50; 1/8 år kr. 4.—; månad kr. 1.50.

Kvinnorna i hemmen

äro de som bestämma om inköpen.

De nås säkrast genom

SKÅNSKA DAGBLADET MALMÖ

som är hennens tidning framför alla andra i södra Sverige

Den svenska landsortens mest spridda dagliga tidning

LÄDER-ARMBAND

Märke: "MIDGET" (Patent o. lagl. reg. varumärke)

KR. 2 KR.

Världens mest praktiska läderarmband

Klockan sitter absolut stadigt och kan icke glida av armen

Syddes remmar av bästa engelska kvalité. Sese prov på Sitta Midget hos urmakaren.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56 och 367.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30 och 25 82.

NERKINGAR!

Kom ihåg

Örebro läns

förnämsta

dagliga

tidning

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

!

Lider Ni av Reumatism?

Stilla då plågan på detta lätta sätt!

Skaffa en flaska Sloans Liniment och stryk med fingret något liniment på det värkande stället. Skillnaden märks omedelbart, och på ett par sekunder få de plågade och värkande vävnaderna lindring, så att Er smärta försvinner. Ingen ingnidning, ty Sloans tränger in av sig självt.

Ni behöver Sloans nu genast, om Ni lider av reumatism, ischias, ländvärk, nervinflammation, försträckning, ryggvärk, bröstvärk eller stelhet. Fås på alla Apotek

Sloans' Liniment

BORTTAGER SMÄRTA

Köp

Gislaveds

GALOSCHER!

I parti hos

Akt.-Bol. Nordisk Skoindustri, Stockholm.

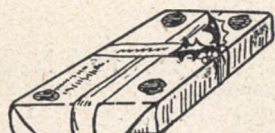
En kärkommen julklapp

är alltid IDUNS KOKBOK

av ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

Lika nyttig som välkommen.

Mot postförskott. Portofritt.

PRIS 6 KR.

Rekvirera genast från närmaste bokhandel eller direkt från

IDUNS EXPEDITION, STOCKHOLM

Mitt livs minnen av Claes Lagergren har nu hunnit till sin fjärde del på Norstedts förlag och man imponeras fortfarande av denna otroliga minnesgodhet som i volym på volym ger de mest detaljerade skildringar från forna tider och till på köpet med en förmåga att ledigt och underhållande berätta så att man inte tröttnar. Denna del skildrar huvudsakligen upplevelser under Italiens sköna himmel och behöver ingen vidare rekommendation eftersom den som köpt de föregående delarna naturligtvis även skaffar sig denna. Bland rikedomerna av handlinger kan för att blott taga ett exempel anföras när förf. i Venedig mötte kejsar Fredrik av Tyskland och erinrar om vad han beträffande sonen skrev i i sin dagbok den 10 oktober 1879: "Vad hans son beträffar — — ajaj för de blivande kejsarna! — — Rudolf av Habsburg och Wilhelm av Hohenzollern inge mig inga stora förhoppningar — —"

Det hade knappast varit rådligt för markis Lagergren att offentliggöra den dagboken för låt oss säga tio år sedan.

Ännu ett konversationslexikon. Med den sedvanliga svenska benägenheten att följa varandras idéer i kölvattnet börjar det snart bli en hel flottilj av konversationslexikon med mer eller mindre fullödiga laddning inombords. Den senaste i raden är Lindblads lexikon som förklarar sig ha tagit till förebild det franska verket Petit Larousse illustré men knappast blir så "petit" eftersom det utkommer i tre band med omkring 1,000 sidor vardera och till ett pris av 50 à 60 kronor tillsammans. Verkets huvudredaktör är d:r Sven Rosén och att döma av de två häften som utkommit är texten väl vald och utarbetad och illustrationerna utmärka.

Farmors och Mormors Goda Mat är en samling matrecept utgivna av Tora Falkenberg. Visserligen finnes det ett otal kokböcker med både god och billig mat men denna intar en särställning. Här äro samlade en knippa recept från prästhem och herrgårdar och med husmansellerna Fina och Lottas gamla beskrivningar. För den som tycker att ingen "ny mat" finns kunna dessa hundraåriga matsedlar säkert bli en hjälp. Ty här har man allting från vin av gullvivor till fyllda kramsfiglar. Äger man bara en handkammare med smördrittlar och äggkorgar får man säkert den ljuvligaste mat. Ty här som överallt gäller regeln att "smakar det något så kostar det också". Albert Bonniers förlag pris kr. 4: 50.

En bok om Gotland. Lindblads förlag i Upsala fortsätter i år den utmärkte serien Hembygds-böckerna, denna gång med en under ledning av Johannes Lindman utarbetad bok om Gotland, ett alldeles förträffligt arbete som på 350 sidor i ord och bild skildrar ön både i nutid och forntid. En mängd författare ha bidragit att göra boken sakrik på samma gång som läsvärd, fylld av värdefulla upplysningar, berättande om idogt nutidsarbete och forntida upplevelser. Boken förtjänar att läsas och i än högre grad knyta banden fasta emellan landet i övrigt

Är absolut ööverträffad och säljes överallt.

PRENUMERERA PÅ

SVENSKA MORGONBLADET

för 1926!

FRISINNAD

FÖRBUDSVÄNLIG

FREDSVÄNLIG

DE FRIKYRKLIGAS RIKSORGAN

FÖRSTA VARDAGEN

i varje månad

BÖRJAR NY KURS I MASKINSTICKNING

Kurserna vara intill 2 månader med daglig undervisningstid kl. 12—4 e. m.

PRIS: Kr. 30:— per kurs

Eleverna få själva välja vilka plagg de vilja förfärdiga.

Obs! Intet som helst köptvång är förenat med kursernas genomgående.

A.-B. PER PERSSONS VÄF- OCH STICKMASKIN
Fack 517, Stockholm 1

Tel. K. 4000

Där kommer vår tidning!

Mellersta Sveriges Jordbrukartidning

— utgivare: fil. dr Elon Wikmark —

är den största, billigaste och mest spridda lantmannatidskriften i Sverige. Den har prenumeranter på så gott som varje svensk poststation, alltifrån Söderslätt till översta Tornedalen. Ut kommer varje fredag i stort 12—16-sidigt format. Rikhaltig, illustrerad fackmannatext och dessutom veckans fullständiga noteringar jämte marknadsöversikter. Den omtyckta familjebilagan På Lediga Stunder medföljer varje vecka. Pren.-pris på posten: helår kr. 3: 50, tre kvartal 2: 65, halvår 1: 75, kvartal 1 kr. Annonpris 22 öre, textside 30 öre.

Sydsvenska Banken

Ställning den 30 november 1925.

Tillgångar:

Kassabehållning	4,161,039: 84
Obligationer	8,028,814: 93
Fastigheter	6,855,795: —
Inventarier	100: —
Läneräkning	80,304,406: 20
Växlar	47,314,125: 19
Kreditiv- och löpande räkningar	28,308,188: 30
Inhemska banker	4,954,159: 74
Utländska banker	7,101,267: 07
Andra räkningar	27,740,258: 19

Kronor 214,768,154: 46

Skulder:

Akti kapital	34,000,000: —
Depositions- och kapitalräkningar	73,960,757: 74
Sparkasseräkning	44,486,037: 71
Giro- o. löpande räkn.	26,579,855: 44
Postremissväxlaräkning	3,877,012: 96
Inhemska banker	14,014,206: 94
Utländska banker	4,870,471: 15
Andra räkningar	12,979,812: 52

Kronor 214,768,154: 46

Bästa annonsorgan för Borås med omnejd!

De mest spridda tidningarna i södra Västergötland och de ledande högerorganen i landets främsta högervalkrets äro

BORÅS TIDNING

med en upplaga av 11,000 exemplar samt dess halvvecko- och landsortsupplaga.

WESTGÖTEN

med en upplaga av 12,000 exemplar eller sammanlagd upplaga 23,000 exemplar.

De absolut dominerande tidningarna i den livliga industristaden Borås och de burgna sju häraderna.

EN STJÄRNA BLAND LAMPOR ÄR

RING

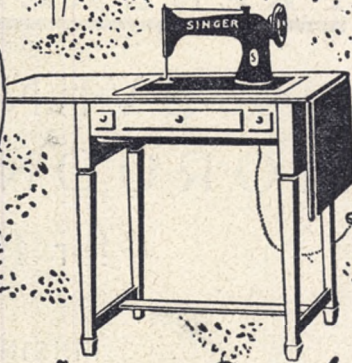
Norr 16 02 eller

Norr 61 47

och prenumerera på

IDUN 1926

Avgiften hämtas och Ni slipper allt besvär.

Just vad jag önskat mig
till jul... den nya
SINGER

**En gedigen vara —
det bästa att sälja,
det bästa att köpa.**

En vara, som Ni utan risk kan rekommendera, som gör att kunderna komma åter till Eder belåtna och villiga till nya inköp, det är vad Ni har i **HOLMA**-vävnader. Den stora slitstyrkan och den varaktiga elegansen kunna intygas av tusentals belåtna husmodrar.

HOLMA
DUKTYGER,
SERVIETTER,
HANDDUKAR,
LAKANSLÄRFT.

HOLMA-HELSINGLANDS
LINSPINNERI- & VÄFVERI-A.-B.
MADANGSHOLM & FORSSA.

och Östersjöns sköna sägenomspunna pärla.

Allmän litteraturhistoria av professor Henrik Schück har nu avslutats med utgivande på Gebers förlag av den andra häftet som omfattar romantikens tidevarv med Englands, Frankrikes och Italiens litteratur. Härmed har således fulländats ett arbete kolossalt till sitt omfång och beundransvärt till sitt innehåll. Man måste betyga sin djupaste högaktning för en man som ären till trots åtagit sig ett sådant arbete och vetat att lyckligen föra det till slut. En mångfald av kompetenta domare ha med all rätt rosat denna litteraturhistoria under dess utgivning, härtill är inte annat att tillägga än uttalandet av nödvändigheten för varje litteraturintresserad att införliva Schücks Allmänna litteraturhistoria med sitt bibliotek. Priset för detta det sista halvbandet är kr. 10:50.

En ståtlig konsthistoria har utgivits av bokförlaget Natur och Kultur. Det är en 400 sidor stor volym med över 300 textbilder och ett 100-tal planscher i djuptryck. Texten är av den finländska professor J. J. Tikkonen, en av Nordens mest uppskattade vetenskapliga konstskriftställare. Som man kan vänta har Finlands konst blivit vederbörligen uppmärksammas i arbetet där ej blott Edelfelt, Runeberg, Gallén och Vallgren fått sin rangplats utan förf. även ihågkommit Laurens, Ekman, Holmberg m. fl. Bland representativa svenskar ses Zorn, Carl Larsson, Rosen, Eugen, Josephsson, Sergel, Roslin m. fl. så att gracerna äro som man ser någorlunda rättvist fördelade. Bokens pris kr. 13:50 bör anses billigt.

Bolsjevismens jättefiasko skulle Anton Karlgren ha kunnat sätta som titel på den 350 sidor stora volym han givit ut om våra dagars Ryssland. Till skillnad från en hel del resenärer, även svenska, som utan kunskap i ryska språket fått ett rätt ytligt begrepp om hur det i verkligheten ser ut där borta i bolsjevismens förlovade land har professor Karlgren som fullständigt behärskar språket kunnat på egen hand och utan beskäftiga tolkar kunnat studera Ryssland sådant det f. n. ter sig inte bara från hotellrummet i Moskva utan bland befolkningen själv både i stad och på landet. Lugnt och lidelsefritt såsom hela hans framställning är har han undersökt förhållandena och kommit till det resultat att bolsjevismen med allt erkännande av det goda den otvivelaktigt strävat att utträtta och delvis även utfört, dock är dömd att misslyckas. Orsakerna härtill är det bäst att skaffa sig kännedom om i boken. Ett arbete av detta slag bör naturligtvis studeras av alla som ha något politiskt intresse och som vilja se hur våra hemmabolsjevikers skönmålningar ta sig ut när man på ort och ställe kan se vilket kaos av missnöje översitteri, oreda och elände som denna samhällsreligion för med sig. Förutom detta är skildringen svnerligen underhållande och försedd med en mångfald belysande illustrationer som också ge förträffliga inblickar i Ryssland sådant det verkligen är. Bonniers förlag, pris kr. 12:50.

Böoks Resa till Jerusalem är tills dato den bok som säljes mest försäkra bokhandlarna. Och det kan man väl förstå, professor Fredrik Böök har sitt anseende rotfäst som en ypperlig rese-skildrare och vem vill ej under en så kunnig, van och angenäm cicerons ledning göra bekantskap med det heliga landet sådant det ter sig nu, sedan judarna börjat ta det i besittning igen och den modärna anden överhuvud tränger dit in och omvandlar både land och folk. Läs exempelvis ba-

För
Julbordet

*

JAMAICA-BANANER

från

A.-B. BANAN-KOMPANIET

SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET
STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 647

Utför alla slags
Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

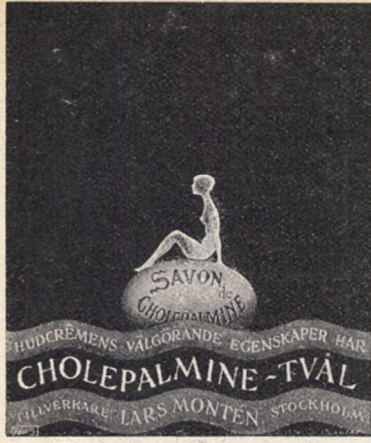
GIFT

Et

utan att först ha besökt

LJUNGGRENS
aldrig! Möbelaffärer

Femtio möblemang utställda.
15 Malmskillnadsg. 15, Stockholm.

Babyutstyrslar

bästa modeller och kvalitet.
 Provkartong från kr. 9: 50.
Linneutstyrsel-affären
 GREVTUREGATAN 24 B, Sthlm.
 R. T. 754 23.

Det ledande svenska kvalitetsmärket
 Kungl. Hovlev.

**Malmkillnadsgatan 25 B
 STOCKHOLM**

Nedsatta priser. Goda avbet.-villkor.

**Plågas Ni av Huvudvärk
 och Reumatiska Smärtor?**

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de oödligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2: 40 och 0: 90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

M. ZADIGS Äkta Divinia

Tvål | **Parfym**
 välgörande | säsongens
 förskönar | finaste och
 huden. | bästa.

Salon d'Originelle

Damutstyrslar, alltid sista nyheter.
 Regeringsg. 22, Sthlm. Tel. Norr 26343.
 Innehavare: SIGNHILD STENMARK

Patenterad.
 Hygienisk — Billig — Hållbar.
 Ny prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESAR
 Tel. 780 Karlstad Tel. 780.

Skand. Konstslöjdförsäljning
 Drottningg. 77, Stockholm. Norr 743.
Realiserar Sommararbeten
 Ritade och påbörjade draperier, gardiner, löpare, dukar etc.

ra en sådan detalj som hur folket tar vara på de tomma bensintankarna av bleckplåt. "Förr var det en vacker syn att möta kvinnorna vid brunnar eller ute på vägarna med de höga lerkrusen på huvudet; nu finnes det ingenting mer betecknande för det syriska landskapet än en fellahkvinna med en fyrkantig dunk där i upphöjda bokstäver läses Shell." Ger inte bara en sådan liten detalj hela det nya Orienten i blixtbelysning. Det finns i boken mängder av sådana omsorgsfullt tillvaratagna mosaikbitar som sammansatta bilden en tavla, egendomlig, bisarr, stundom ful, mestadels storslagen, men aldrig enformig eller ointressant. Böcks bok är väl förtjänt av alla de lovord den redan fått. Teckningarna av Gunnar Lindvall presentera sig här bättre till sin förmån än i tidningstrycket, de ha must och bredd över framställningen vilket tillsammans med konstnärens poetiska blick gör dessa illustrationer till något av det bästa som presenterats i denna genre. Boken är utgiven av Norstedt och Söner och priset är 12 kr.

BREVLÅDA

RED: S BREVLÅDA.

Ribaldt. Tack men hyllningen till den hulda sköna gör ni nog bäst i att överlämna direkt till henne.

Birgitta har läst många förträffliga romaner och tror sig nu om att själv kunna fatta diktar-pennan. Fortsätt att läsa!

16-åring har skickat oss ett par dikter, något omogna och kantiga men med en viss hurtighet såsom exempelvis i presentationen av de fem skolflickorna:

Den första hon är ljus som en
 dager
 och även lång och mager.
 Den andra hon är mörk som en
 natt
 och omöjlig att hitta på spratt.
 Den tredje hon är lång och smärt
 och på ryggen dinglar en håresnärt.
 Den fjärde hon är kort och tjock.
 Den femte hon har håret med lock
 på lock.
 Hon är den skönaste av dem
 alla — — —

Så skaldar man i ungdomens
 vår. Kom igen om 16 år!

Flyglar - Pianinon

**Bechstein
 Aug. Förster
 Aug. Roth
 Lauberger & Gloss**

Billigaste priser och bästa avb.-villkor.
 Edert gamla tages i byte.
 Illustrationer o. pris gratis på begäran.
 A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel,
 Norrköping.

Vintervädret och hyn

Snöyra, blåst och kyla samverka till hudens fördärv, om man ingenting gör för att skydda den.

Det är viktigt att på vintern lägga sig särskilt vinn om hyns vårdande, sedan en lång period av mildt väder gjort den dubbelt ömtålig.

Använd för ansikte och händer på kvällen

Syster Ellas Salva

(Hudcrème)

vilken både grundligt rengör hudporerna och samtidigt tillför huden ett verkligt näringsämne, vilket förnygrar och förskönar, samtidigt som det skyddar mot vårt växlande klimats skadliga inflytelser på hyn.

För bibehållande av en vacker hy och mjuka, vita händer är Syster Ellas hudcrème lika oumbärlig som en god toalettvål. Detta är en sanning som tusentals regelbundna förbrukare kommit till insikt om.

Om dagen då man behöver en nära nog ögonblickligt torkande hudcrème bör man använda

Syster Ellas Dagcrème

Dessa två crèmes göra underverk.

Övertyga Er själv genom att redan i dag i närmaste affär köpa en burk eller tub Syster Ellas hudcrème och dagcrème.

Pris pr burk 2 kr., pr tub 90 öre.

Tillverkare: **Fabriks A.-B. Ellas, Stockholm**
 Ensamtillverkare för Finland: **O/Y Teka A.-B., Riihimäki.**

YvY

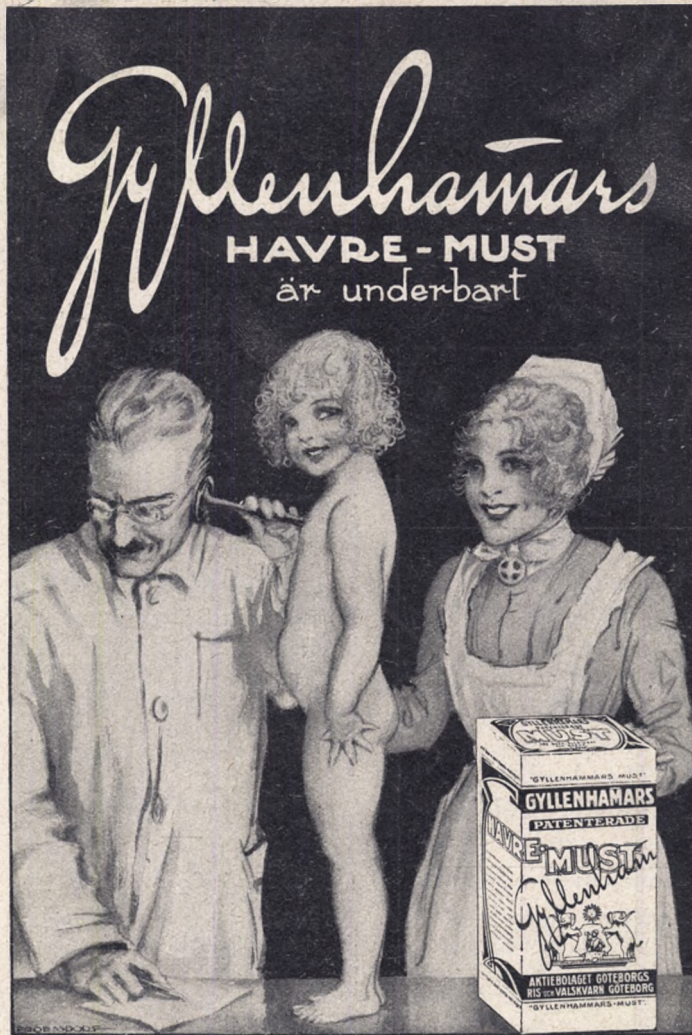
En god kroppsvård kräver de mest rationella medel. I vårt klimat är dagligt bruk av YvY-tvålen det bästa medlet för ernäendet och bevarandet av en ungdomlig och frisk hy. Använd därför endast

YvY = TVÅLEN

AKTIEBOLAGET
YVY-FABRIKEN
YSTAD

LUNDTNS

Andersson nr 31

Gyllenhammars
HAVRE - MUST
är underbart

HELSINGBORGS
GUMMIFABRIKS
AKTIEBOLAG

Kvalitet skapar efterfrågan.

Inga galoscher efterfrågas i så hög grad som just TRE TORN. Överlägset utförande, god passform och elegant utseende är karakteristiskt för dem.

Endast c:a
40 öre

kostar

en mycket delikat och närande dessert

för 4-6 personer, tillredd av

Benzona Puddingpulver

½ pkt Benzona Puddingpulver à 50 öre ..	25 öre
½ lit. mjölk	12 "
2 matskedar socker (50 gr.)	3 "
	40 öre

En lätt tillagad efterrätt; bruksanvisning medföljer varje paket. Serveras med varm eller kall Benzona Vanilj-Creamsås.
Benzona Puddingpulver finnes med vanilj-, hallon-, citron-, choklad-, mandel-smultron-, ananas-, eller romsmak.

I enkelpaket (4-6 personer) à 30 öre.
I dubbelpaket à 50 öre.

B. 105.

Skrives endast namn o. adress postbefordras kupongen i öppet kuvert för 5 öre.

A.-B. Alfred Benzon & C:o, Malmö.
Sänd gratis och portofritt enligt annons ett paket
Benzona Puddingpulver

Namn

Adress

Skriv tydligt.

IDUN. Obs! Endast 1 pkt till varje familj. Gäller t. o. m. 15/1 26.